

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcji i Administracji ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent

kiłkierawo po 6 ct. od miejsca jednego wiersza. Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonsów; we Francji w Paryżu wyłącznie agencja p. Adama, Carrefour de la Croix Rouge 2.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na Gazetę Lwowską wynosi za II półrocze: w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; za III kwartał w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za lipiec każdy następny miesiąc: w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Na Gazetę z Przewodnikiem za III kwartał w miejscu 3 zł. 75 ct., pocztą 4 zł. 75 ct.; za lipiec i każdy następny miesiąc w miejscu 1 zł. 30 ct., pocztą 1 zł. 65 ct.

Prenumeratorem półrocznym otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki” bezpłatnie.

W celu ustalenia nakładu upraszamy o rychłe niszczenie prenumeraty, gdyż inaczej nie moglibyśmy dostarczyć spóźnionym prenumeratom wyczerpanych numerów Gazety lub zeszytów Przewodnika.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 27 czerwca

Według doniesień zgodnych, a jak się zdaje z dobrego zacierpanych źródeł, kongres osiągnął już rezultat rzetelny, pozytywny, pokonał jedną z największych trudności swego zadania, słowem załatwił kwestję bułgarską. Nie znamy bliższych szczegółów porozumienia, informacje bowiem berlińskie nie sięgają po za granice najgłówniejszych tylko, ogólnych zarysów, tyle jednak zdaje się już być pewną rzeczą, że Rosya zdecydowała się na ustępstwo ważne, które wiele ją kosztować musiało, a które dyplomacya europejska w każdym razie uważa może za rezultat pokojowy.

Najważniejszą stroną rosyjskiej koncesyi nie jest zezwolenie na sam podział Bułgarii na dwie części, z których jedna ma zostać w realnym, poddańczym stosunku do Porty — ale zgodzenie się na to, aby wojska tureckie obsadzić a nawet fortyfikować mogły Bałkan. Sam podział Bułgarii na niepodległe księstwo i drugą południową prowincję zawisłą, choć autonomiczną, nie był punktem spornym między Rosyją a europejskimi mocarstwami. Rosya nie widziała potrzeby opierać się takiemu podziałowi, bo gdyby przyjęty był według jej planu, nie byłby żadną rzeczywistą koncesyą, ale iluzją, prostą igraszką tylko. Południowa Bułgaria, w której zaprowadzona być miała zupełna autonomia, którą miał rządzić chrześcijański gubernator wybrany z łona krajowców, której nie śmiała nigdy dotknąć stopa żołnierza tureckiego — czemuż różnicę się mogła od Bułgarii zupełnie niezawisłej i jakie znaczenie mogła mieć jako prowincya turecka?

Należało temu koniecznie zapobiedz, należało postawić nie urojoną, ale rzeczywistą realną granicę między tem, co ma być niezawisłe, a tem, co pozostaje nadal własnością Turcyi. Najnowszy rezultat rokowań kongresowych ma czynić zadość tej konieczności. O ile sądzić można z wskazówek, podanych z źródła wiarygodnego, Bułgaria południowa nietylko nazwą, ale i faktycznym swym związkiem wojskowym i politycznym z Turcyją, różnicę się będzie od nowego księstwa bułgarskiego, pozostanie na seryo prowincyą ottomańskiego państwa. Bałkan, który oddzielać będzie południową Bułgarię od północnej, będzie granicą nietylko geograficzną, ale wojskową, będzie istotnym kresem tureckiej posiadłości, a przesmyki ufortyfikowane należycie

i obsadzone przez wojska tureckie, będą gwarancją, że ów podział Bułgarii na dwie części nie zostanie usunięty za lada kaprysem Rosyji lub jej wiernego figuranta, nowego księcia bułgarskiego, który tak jak Milan serbski, jak Nikita czarnogórski, bądź co bądź żywić będzie rewindykacyjne zachcianki.

Pod tym względem rezultat rokowań kongresowych jest zawsze niepospolitym, choć okupiony został zezwoleniem na przyłączenie Sofii i jej sandzaku do księstwa bułgarskiego, a nawet, jeżeli wierzyć można doniesieniu, przyznaniem twierdzy warneńskiej temuż księstwu. Jeden tylko pozostał warunek rosyjski, który stanowi znaczną trudność i uszczupla a nawet może zupełnie kwestyonuje wartość tej koncesyi, warunek, któremu słuszenie opierają się tureccy pełnomocnicy, i którego także kongres nie będzie mógł przyjąć bez wielkich modyfikacji. Rosya domaga się, aby w Bułgarii południowej nie stały wojska tureckie, lecz milicya krajowa. Warunek ten obalałby znaczenie tureckich fortyfikacji w przesmykach bałkańskich, a wojska ottomańskie na to chyba obsadziłyby Bałkan, aby w razie wojny lub rokoszu znaleźć się między dwoma ogniami, między milicyą południowo-bułgarską a wojskiem północno-bułgarskiem. Jest to punkt bardzo ważny, a tem drażliwszy, że wymaga koniecznie nowego ustępstwa Rosyji w sprawie, w której, jak utrzymują rosyjscy pełnomocnicy, car Aleksander posunął się już do najostateczniejszej granicy koncesyi.

Osiągnięty dotychczas rezultat kongresu wywoła dwa wprost przeciwnie sobie wrażenia. Znaczna część opinii publicznej, która pojmowała politykę angielską jako radykalną, ry-

czałtową negacyę traktatu san-stefańskiego i spodziewała się restytucyi państwa tureckiego w daleko szerszych granicach, dozna wielkiego rozczarowania. Przeciwnie wszyscy ci, którzy pragnęli pokoju, ale nie wróżyli obrędom kongresu żadnego rezultatu, powitają w tak pojedynczym obrocie rzeczy nadspodziewanie pomyslny rezultat. Kto się rozczarował w przykry sposób kompromisem w kwestyi bułgarskiej — zapomniawszy przedtem, o czem pamiętało należało, że żadne z państw europejskich nie myślało nawet o przywróceniu tureckiego państwa w tych samych granicach, jakie obejmowało w Europie przed wojną. Wypowiedział to niejednokrotnie lord Beaconsfield, a jeszcze jaśniej i wyraźniej hr. Andrassy. Ale i Anglii i Austrii zależy na tem, aby to, co pozostanie z Turcyi, miało rękojmię i siłę bytu, i dlatego też wnoszą należy, że w regulacji granic bułgarskich i w ubezpieczeniu tego, co z niej przypadnie Turcyi, miara koncesyj rosyjskich nie została jeszcze wyczerpaną.

KOESPONDENCYE

Wiedeń, 25 czerwca.

Scripta manent!... Mniejsza o to, czy szlachetny lord Salisbury położył całe imię i nazwisko swe na nieszlachetnym układzie z hr. Szwałowem, czy tylko głosił początkowe; mniejsza o to, z kąd *Globe* otrzymał upoważnienie; czy prośbę o ogłoszenie tego aktu, choć dzienniki przyjaźne Anglii rozbierają tę kwestyę z filologiczną drobnostkowością — układ ten jest faktem, z którym liczyć się trzeba. Musiał już liczyć się z nim hr. Andrassy na kongresie, a my musimy liczyć się z nim w ocenieniu kongreso-

LISTY PARYSKIE

XXXII.

Kiermasz w Tuilleries. Teatry, koncerty, loterye, młeczarki i fenomena. Świetny rezultat. Zabawna dobroczynność. Śty Medard. Popisy gimnastyków. Wyścig o nagrodę 100.000 fr. Zwycięzca angielsko-rosyjski Przegląd armii. Zapowiedź uroczystości narodowej. Festyn orfeonistów. Zachęty do uczenia się muzyki. Odczyty w cyrku i *Gaité*. Coby na to powiedział Wolter? Muzeum na polach elizejskich. Nowy teatr Przytułek nowy dla biednych.

W nocy plusk; ranek słońcem Paryż rozweselił, Jowisz się swoją władzą z kiermaszem po dzielił.

To prawie wierne tłumaczenie Wirgiliuszowego sławnego dwuwiersza, można zanotować tu z okoliczności prawdziwie wspaniałej zabawy, która w piątek, 7 czerwca, pokazała, czem można sięgnąć najwybitniejszego kwiatu najwyższego i najwykwintniejszego paryżkiego świata, a nawet nadszarpnąć mu porządnie kieszeni. Dodajmy, że na ten raz przynajmniej dobroczynny cel służył za pretekst zabawy.

Ale i bez tego celu, jak się tu było oprać tylu różnorodnym przyciągającym siłom, jak sobie odmówić przyjemności zobaczenia u piękniejszych i najznakomitszych dam, zmienionych w markietanki, sprzedających pierniki, cukierki i likiery, albo w młeczarki i kawiarki? To też upewniam, że tłok był w ogrodzie tuileryjskim i na terasie oranżeryi, a jakiego rodzaju tłok, wskazywało

kilkaset wspaniałych, herbowych, a posrebrzanych uprzęgiem błyszczących powozów, z woźnicami w perukach i lokajami w pełnej liberyi, które przez pół dnia zapełniały ogromną przestrzeń, dzielącą ogród Tuileryów od placu Zgody, i całe wybrzeże wzdłuż terasu, to jest bez mała pół wiorsty.

Księżna marszałkowa Mac Mahon z dwiema córkami przyjechała około piątej godziny, i przy wejściu chciała zapłacić za bilety (wejście kosztowało 5 fr. od osoby) ale komisarz który ją przyjmował u bramy, oparł się temu, a marszałkowa odpowiedziała mu z uśmiechem:

— Postaram się uiszczyć na miejscu z mojego długu, z dobrym procentem.

Sala teatru, w którym artyści z *Théâtre français* odegrali kilka wyborowych ustępów swego repertuaru, widownia *du Pont tournant*, na której artystki *Bouffes Parisiens* wykonały najlepsze spiewy *en vogue*, okazały się za szczuple, żeby pomieścić ciśniejących się do nich amatorów, i ci którzy się do żadnej z tych świątyni nie dostali, musieli pocieszać się popisami wybornej orkiestry Arbana i Keles-Beli, albo oryginalną cygańską muzyką, która na ten raz sprzeniewierzyła się amatorom tokaju i zieleniaka w węgierskiej czardzie. Dzieci tłoczyły się do swoich ulubionych maryonetek, co z pół Elizejskich przeniosły tu swoje penaty, lub szturmem zdobywały siodła drewnianych wierzchowców na karuzelach, które nie miały czasu odetchnąć od południa do zmierzchu, ale nie pokazywały po sobie zmęczenia, bo też zapewne dlatego zrobiono je z drzewa.

W środkowym punkcie terasu urządzone była estrada wielkiej loteryi (*tombola*), takiej zupełnie jak na jarmarkach ludowych, na których rozgrywają się rozmaite drobne przedmioty, nieprzenoszące wartości dwóch lub trzech soldów, to jest ceny jednej stawki,

ale dla przywabienia amatorów znajduje się przynajmniej jeden wielki los, naprzykład żywy królik. Obecni kupują przy każdym ciągnięciu długie drewniane deski, na których wypisane są numery, a wygraną wyznacza koło pionowo obracające się za danym rozpędem i przy zatrzymaniu się wskazujące strzałką wygrywający numer.

I tu wystawiony był taki sam przyrząd ozdobnie zbudowany i świetnie polakierowany, niż te które odbywają nieustannie peregrynacje z jarmarku na jarmark po wszystkich departamentach Francji, fanty też do rozgrywania były najrozmaitszego rodzaju i niektóre mniej więcej wysokiej wartości, a co większa, zamiast pstro przybranych pajaców i pierotów obsługujących zwykle te jarmarczne tombole, panowie, noszący najświetniejsze historyczne nazwiska, nawoływali amatorów do próbowania szczęścia, ulubiony aktor wodewilu, Dupuis, z komiczną powagą kręcił kołem fortuny, a pani Théo z najpoważniejszym uśmiechem podawała graczom zakupione tabliczki z numerami.

W pobliżu oranżeryi, ładne młeczarki *à la Watteau*, strojne w atłasy i koronki, podawały przechodzącym ciepłe jeszcze, świeże mleko, bielszem i mleka rączkami; sielankowy ten napój dojrny był na miejscu, nie sądziły, żeby temi samymi rękami, które go rozdawały. Cztery krowki z młeczarni *Pré Catalan*, w lasku Bulońskim, wzięły udział w tej uroczystości, nie bardzo zapewne chętnie, bo trzeba było odbyć tak daleką drogę wsiód żaru południowego słońca, ale przez wzgląd na wezwanie w imię przyjaciół niemowlęstwa, dały się namówić...

Nie godzi się także zapomnieć powabnych dziewic, które przedawały pączki róż, powtarzając tym samym tonem, co kwiatarki czestujące bukietkami pasażerów wysiadających z wagonów na stacjach kolei:

— Kup pan bukietek, to tylko dwa sous — z tą małą różnicą, że tu w miejscu dwóch sous żądano dwa franki, a płacono nieraz dwadzieścia!

Jednym z najbardziej oryginalnych epizodów był namiot, w jakim zwykle na jarmarkach pokazują tak zwane *fenomena*, olbrzymki, karły, barany o pięciu nogach, dziłkich ludzi urodzonych na Montmartre albo w Belleville, ale zjadających dla przyjemności widzów żywe ryby i gołębie. Tym razem trzej panowie w białych krawatach i kanarkowych rękawiczkach zapraszali widzów według zwykłej formuły: „Panowie raczcie się zbliżyć; fenomena które przedstawiamy są zadziwiającem naśladowaniem najsławniejszych żyjących artystek, a na dowód, że nie zwodzimy szanownej publiczności, przedstawiamy wam bezpłatnie jeden z tych egzemplarzy.” W chwili potem ukazywała się z namiotu pani Judie i z wdziękiem oddawała ukłon dookoła. Jeden z impresaryów, zwracając się do tłumu dodawał, że każdy usmiech *divy* płaci się 20 fr. i w mguienia oka sypnęło się kilkanaście napoleonów, a pani Judie obdzielała dawców najwdzięczniejszym uśmiechem.

Należała się tej niezwykłej fecie piękna pogoda, zwłaszcza po całonocnych ulewach, które przed tygodniem sparaliżowały ją i w części zniszczyły poczynione do niej świetne przygotowania. Przez cały też dzień ani jedna chmurka nie rozpląkała się, owszem przekonany jestem, że wszystkie srebrzyste obłoczki przesuwające się nad ogrodem Tuileryów musiały uśmiechać się, albo z zadowolenia albo niektóre złośliwsze z pewnym odcieniem ironii, na widok tych dużych dzieci, bawiących się na rachunek małych...

Ostatecznie za otować powinienem najzupełniejsze powodzenie na całej linii, a pie-

wej polityki hr. Andrassego. Ow układ nie jest wprawdzie alfą i omegą kongresu, ale stał się ważną dyrektywą prac kongresowych, tem więcej, że wyjawienie go przez dziennik angielski nietylko dla pp. Salisburgo i Szuwałowa, lecz i dla innych jeszcze reprezentantów mocarstw na kongresie nie było niespodzianką. W układzie tym pokazała się polityka angielska godną swych egoistycznych tradycji — byle handel szedł! Byle dzierzawy indyjskie były zabezpieczone, niech się stanie z Turcją europejską wszystko to, czemu inni nie zapobiegną. Polityka ta ukazała się w niespodzianej sprzeczności z rycerską polityką hr. Andrassego, który nietylko interesa Austro-Węgier, lecz i interesa europejskie, a nawet interesa słowiańskich prowincyj Turcji objął swym programem kongresowym. W obec tej polityki angielskiej, która, jeśli może nie jest wynikiem niemieckiej akcji medycyjnej, przynajmniej jednak ma za sobą *tacitum consensus* kanclerza niemieckiego, niepodobniestwem było naszemu ministrowi spraw zagranicznych podtrzymać sztandar rozwinięty w delegacjach wspólnych. Cała sztuka teraz na tem polega, żeby mimo tak niekorzystnych okoliczności, mimo spisku dyplomatycznego, uratować z programu swego tyle, ile przy największych usiłowaniach uratować tylko można; a pod tym względem — lubo wstrętne nam komunały, jak n. p. że w polityce nie ideal, lecz praktyczne skutki decydują o jej wartości — każdy bezstronnie na rzecz patrzący przyzna, że hr. Andrassy wśród danych okoliczności bardzo wiele już osiągnął w kierunku modyfikującym traktat sansteński i następną umowę angielsko-rosyjską. W szczególności zapuszczać się nie myślimy, wskazujemy tylko na rezultaty wczorajszego posiedzenia kongresu, które prawdopodobnie znać już czytelnikom w chwili, gdy list ten piszemy. Nie byłoby przyszło do tak znacznych ustępstw Rosyji w sprawie bułgarskiej, gdyby hr. Andrassy w brew intencji Bismarcka i wbrew zamysłom reprezentantów Rosyji i Anglii nie był wystąpił jako trzeci członek komitetu ścisłego do wstępnych narad nad sprawą bułgarską i gdyby w tem ciśnieńszym kółku nie był domagał się energicznie owych ustępstw.

Niech zważą to wszystko ci, którzy, zazwyczaj ogólni w wydawaniu sądów, obecnie, acz w słusznym poniekąd rozczarowaniu, zbyt skwapliwie podjęli nasunięte sobie zarzuty. Niech przyjmą zapewnienie, że w nieobojętnych na powodzenia lub niepowodzenia hrabiego Andrassy'ego sferach tutejszych bynajmniej nie hołdują zapatrywaniom optymistycznym, nie łudzą samych siebie ani drugich ludzi nie pragną; co jest świadectwem trudności, wedle

których oceniać należy rezultaty. Owszem, naszym zdaniem, niejedną z tych sfer zbyt niemu oddaje się pesymizmowi, utrzymując np. że pokój jest wprawdzie zapewniony, ale tylko na trzy, cztery lub pięć lat.

Od polityki zagranicznej do spraw wewnętrznych przechodząc, zaznaczymy, że po załatwieniu spraw odnoszących się do ugody z Węgrami i jej wprowadzenia w życie, sprawy wewnętrzne będą świętowały. Do spraw wiążących się pośrednio z ugodą należy ogłoszenie rozporządzenia odraczającego Radę państwa i kwestya dymisji gabinetu, która nikomu nie może być niespodzianką, skoro od dawna przez samego prezesa gabinetu była zapowiedziana. Co się tyczy odroczenia Rady państwa, próżne jest zdziwienie jednego z pism tutejszych, że odnośne rozporządzenie nie zostało dziś ogłoszone; albowiem nastąpi to dopiero po zupełnym przygotowaniu ustaw składających się na ugodę do sankcyi najwyższej. Wieści o dymisji gabinetu zaś rozstrzygną się zapewne w samym końcu bieżącego tygodnia, albo w przyszłym tygodniu. Że minister spraw wewnętrznych, p. Lasser, jak donosi pewien dziennik, pragnie usunąć się od steru, dla nas nie jest nowiną, bo dwukrotnie pisaliśmy o tem przed wielu miesiącami. Już w roku zeszłym podczas urlopu wziętego dla poratowania zdrowia p. Lasser wynurzył stanowczy zamiar ustąpienia, a wszakże właśnie dla braku zdrowia od dosyć dawna zastępuje go prezes gabinetu.

Niektóre ministerstwa wydają, jak wiadomo, peryodycznie obszernie sprawozdania z swych czynności. Do ciekawszych, bo poruszających w wysokim stopniu, należą sprawozdania ministerstwa oświecenia, wydawane dorocznie. W roku zeszłym sprawozdanie ministerstwa oświecenia było rozdane między członków obu Izb już w miesiącu marcu; w tym roku jeszcze nie wyszło, bo materiał, szczególnie statystyczny, który stanowi znaczną część sprawozdania, dotychczas nie zebrano. Zależy tu wiele od Rad szkolnych.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Socjalizm w Niemczech.)

Socjalizm niemiecki od czasu zamachów Hoedla i Nobilinga stał się przedmiotem uwagi i licznych rozpraw dziennikarskich. Dwa zamachy na cesarza, środki żądane przez księcia Bismarcka a odrzucone przez parlament, rozwiązanie parlamentu i bliska walka wyborcza, od której i socjaliści się nie usuną — wszystko to zwraca uwagę opinij politycznej na obecny stan socjalizmu w Niemczech. W Dreźnie wychodzi pod redakcją dr. Wiktora Böhmerta i Artura Studnitz dziennik *Social Correspondenz*, organ

„Centralnego stowarzyszenia dla dobra klas robotniczych.“ Nie jest to bynajmniej dziennik socjalistyczny, lecz przeciwnie filantropijny i ekonomiczny, którego zadaniem własnie jest zwalczanie socjalizmu. Böhmert jest człowiekiem dobrze znanym z swoich prac o kwestyach robotniczych; jest on dyrektorem biura statystycznego w Dreźnie i profesorem ekonomii politycznej na politechnice. Gorliwy propagator doktryny udziału robotników w zyskach fabrycznych, proponuje on ten środek może z zbytnią pewnością siebie przeciw socjalizmowi. *Social Correspondenz* jest właśnie w tym duchu redagowana. Utrzymywano, że Nobiling był jej współpracownikiem; gdyby tak rzeczywiście było, to dowodziłoby to chyba, że Nobiling nie jest w ścisłym tego słowa znaczeniu socjalistą; ale Böhmert wystąpił przeciw z Nobilingiem tylko bardzo rzadkie i przelotne stosunki. Otóż podług wiadomości zawartych w artykułach tego dziennika znajdują się ciekawe szeregowe o socjalizmie, które paryskiemu *Journal des Débats* nastroją kilka trafnych uwag i kombinacyi. Choroba socjalna w Niemczech jest niewątpliwie bardzo silną; socjalizm ma tam licznych i dobrze zorganizowanych zwolenników, jakkolwiek całej partji bynajmniej nie należy czynić odpowiedzialną za zbrodnie popełnione przez dwie zbrodnicze jednostki! Obecnie zdaje się już nie ulegać najmniejszej wątpliwości, że obydwa zamachy na cesarza Wilhelma były wypadkiem odosobnionego obłądu, rozpalonej i równocześnie skoncentrowanej w sobie wyobraźni. Pewien pisarz niemiecki, Franciszek Mehring, ogłosił w Bremen w roku 1877 książkę zatytułowaną: *Die deutsche Social-Demokratie*. W dziele tem opisuje powstanie i wzrost socjalizmu w Niemczech, poczynając od Ferdynanda Lassalla, który był niejako jego prorokiem i apostołem, a skończywszy na Schweitzerze, Liebknechcie i Beblu, którzy są dzisiaj jego koryfeuszami, i wreszcie na Karolu Marxiu, który był teoretykiem i filozofem nowej doktryny. *Social Correspondenz* podaje niektóre wyjątki z książki Franciszka Mehringa; z wyjątków tych pokazuje się, że propaganda socjalistyczna spoczywa obecnie w Niemczech w rękach 150 agitatorów z profesyji, z których jedna część należy do klasy rzemieślniczej, podczas gdy reszta składa się z literatów. Oprócz tych 150 agitatorów ma socjalizm niemiecki na swoje usługi liczne dzienniki; jego organ centralny ma 12,000 abonentów; a nadto posiadają socjaliści 41 dzienników politycznych, z których 13 wychodzi sześć razy na tydzień, 13 trzy razy na tydzień, inne zaś są tygodniowe lub dwutygodniowe. Do tych dzienników politycznych należy jeszcze doliczyć 14 dzienników specjalnych (*Genossenschaftorgan*), redagowanych mniej lub więcej w duchu socjalistycznym a wreszcie rodzaj przeglądów literackiego *Die Neue Welt*, który liczy podobno 35,000 abonentów, a z każdym rokiem zyskuje ich coraz więcej. Wszystkie te publikacje wychodzą w przeszło 100,000 egzemplarzach. Partya socjalistyczna wydaje także kalendarz, który w roku 1876 rozszedł się w 50,000 egzemplarzach. Wszystkie te środki są dosć potężne, jakkolwiek cyfra 100,000 egzempla-

ry nie jest jeszcze tak ogromną dla kraju liczącego 45 milionów mieszkańców, i gdzie każdy dorosły umie czytać; w Francji np. istnieje małe dzienniki codzienne, które się drukują w 500,000 do 600,000 egzemplarzach. Zresztą należy pamiętać, że nie każdy czytelnik pewnego dziennika podziela jego zapatrywania. Dość trudno odpowiedzieć na pytanie, czy socjalizm od dwóch lub trzech lat zrobił w Niemczech w rzeczy samej wielkie postępy. Wnosząc jedynie z liczby dzienników socjalistycznych, należałoby odpowiedzieć na powyższe pytanie twierdząco. I tak podług Mehringa liczba dzienników socjalistycznych powiększyła się w roku 1876 o osiemnaście a podług *Social Correspondenz* przybyło do końca roku 1877 trzydzieści dzienników socjalistycznych. Jest to niewątpliwie zły symptom, ale nie jest to jeszcze rozstrzygający dowód. Co się tyczy ostatnich sukcesów odniesionych przez socjalistów podczas wyborów do parlamentu, to podług *Social Correspondenz* nie mają one takiego znaczenia, jakie im powszechnie przypisywano. Socjaliści stracili w ostatnich trzech latach znaczną liczbę głosów w wielu okręgach. I tak w okręgach szlezwicko-holsztyńskich otrzymali ich kandydaci w 1874 roku 44,847 głosów przeciw 57,965, podczas gdy w roku 1877 w tych samych okręgach otrzymali socjaliści tylko 40,656 głosów, a przeciwnicy ich mieli 88,490 głosów — w tej części cesarstwa socjalizm stracił więc nieco na terenie. W Berlinie natomiast i w kilku wielkich innych miastach partya przewrotu wzrosła w wysokim stopniu; przy wyborach z 14 czerwca 1877 jeden z kandydatów socjalizmu niemieckiego, Hasenclever, został wybrany w szóstym okręgu tego miasta 12,752 głosami, podczas gdy pięć miesięcy przedtem w tym samym okręgu padło na niego tylko 9,569 głosów. W piątym okręgu berlińskim otrzymał na dniu 18 czerwca 1877 kandydat socjalistyczny 1,200 głosów więcej aniżeli przy wyborze odbytym w tym samym okręgu sześć miesięcy przedtem. Jakkolwiek się rzeczy mają, socjalizm stał się w Niemczech tem, czem nie jest w żadnym innym państwie: partya zorganizowana i liczną, która żąda otwarcie zniesienia własności i konfiskaty kapitału przez państwo. W Francji nie istnieje już socjalizm przynajmniej jako zespolona w boju politycznym partya. Nawet pomiędzy głównymi dowódcami komuny jedynej Vermorel był teoretykiem socjalistycznym, zresztą jego ostatnia książka *Le Parti socialiste* jest daleko mniej radykalną i gwałtowną od podobnych dzieł niemieckich. W Anglii również osłabł bardzo ruch socjalistyczny w ostatnim czasie, jedynie Stany Zjednoczone usiłują od trzech czy czterech lat naśladować Niemcy; tworzy się tam partya socjalistyczna, która zaczyna niepokoić opinię publiczną a która rekrutuje swoich zwolenników i przewodźców z pomiędzy Amerykanów niemieckiego pochodzenia i emigrantów niemieckich. Nadzieje, jakie wzbudziła w masie narodu wojna, pobyt kilku setek tysięcy ludzi w takim kraju jak Francya, gdzie dobrobyt jest większy, urok pięciu miliardów, finansowe skandale wszelkiego rodzaju, w które była uwikłana najwyższa arystokracja, burżoazya a do pewnego stopnia drugorzędni członkowie rządu, nadzwyczaj

nieżny rezultat zadziwiający, bo 124,000 fr. czystego dochodu. Za bilety wejścia 80,000 w ciągu dnia a wieczorem 25,000, w teatrze, gdzie grali artyści 1,600 fr., spektakl *au pont tournant* 1700, mleczarnia 2250, kwiaty 3400, cygara 2800, bufet 3100, loterya 5000, marynetki, namiot fenomenów i inne drobniarzi 2800 fr.

W kilka godzin, bawiąc się, doprawdy że prawie po dziecinemu, zebrano sumę, do jakiej w ciągu całego miesiąca, pomimo codziennie ponawianych odezwo w dziennikach, nie doszły składki na korzyść rodzin pozbawionych całego mienia, oraz wdów i sierót po ofiarach katastrofy przy ulicy Beranżera, chociaż dzienniki ogłaszały imiona i nazwiska każdego, kto chociaż franka nadesłał na ten cel dobroczynny.

Nazajutrz, w sobotę, według kalendarza przypadała uroczystość świętego Medarda, którego lud nazywa patronem parasolików, albo jeneralnym antreprenerem polewania ulic, a odwieczne podanie twierdzi, że jeżeli w tym dniu deszcz pada, to niezawodnie padać będzie jeszcze przez czterdzieści dni — naturalnie, nie w nieprzerwanym szeregu, ale w ciągu lata. W tym roku św. Medard utworzył górne rezerwoary wody i dotąd przynajmniej, zdaje się chcieć usprawiedliwić nadawane mu tytuły. Rzadki dzień bez deszczu, a prawie co noc ulewa.

W niedzielę i poniedziałek po kiernazju, Paryżanie bawili się znowu widokiem popisów rozmaitych towarzystw gimnastycznych z Niemiec, Szwajcaryi, Belgii, Anglii, Włoch, Holandyi itd., które obrały sobie tym razem stolicę Francji za miejsce dorocznego zebrania, co z uwagi na odbywającą się wystawę było bardzo trafnym pomysłem. Tego rodzaju turnieje zwykle odbywają się bezpla-

tnie, ale w Paryżu zawsze, a tym razem szczególnie, z powodu napływu cudzoziemskich gości, nie pomija się żadnej sposobności wyciągnięcia pieniędzy z kieszeni bliźniego. To też i dla popisów towarzystw gimnastyków, oprócz potrzebnych drągów, słupów, lin, orczyków, trampolin i innych akcesoryów, przygotowano olbrzymi amfiteatr z tak wzniesionymi galeryami, że zewnątrzni bezpłatni amatorowie nie mogli zobaczyć, co się działo na wewnętrznej arenie. A doprawdy było co widzieć.

Blisko sto różnonarodowych towarzystw gimnastycznych, a przeszło tysiąc młodych ludzi, oddających się z zamiłowaniem tym prawdziwie męskim ćwiczeniom, zebrało się na ten popis, któremu przypatrywało się kilkanaście tysięcy widzów. O godzinie drugiej w niedzielę wszyscy ci gimnastycy ubrani lekko, w bluzach kolorowanych, płóciennych pantalonach i lekkich ciemkach, zebrałi się na wielkim dziedzińcu Tuileryów, każda grupa z swoją chorągwią, a ztamtąd przy ogłoszeniu trąb udali się do wnętrza amfiteatru i przedzielowali przed komitetem sędziów. Przewodniczący, p. Flach, Alzatezyk, przemawiał do każdej grupy i szczególnie oddziolowi szwajcarskiemu złożył gorące podziękowanie za serdeczne przyjęcie, jakie w ich kraju znaleźli żołnierze francuzcy w epoce nieszczęśliwych wojennych Francji. Następnie rozpoczęły się ćwiczenia, w których na komendę setki tych młodych ludzi wykonywały z zadziwiającą precyzją i zgodnością rozmaite ruchy, skoki i postawy, tak że najlepiej wymustrowany balet nie sprawiłby przyjemniejszego wrażenia. Bieganie pojedynczemi grupami, które się ścigały, krzyżowały, zawracały jedne koło drugich jak olbrzymi wąż bez początku i końca, to pojedynczą to podwójną linią, przedsta-

wiało także dziwnie oryginalny i zajmujący obraz. Nie było ani jednej myki w tych niepospolicie sztucznych i zawikłanych manewrach, i widzowie nie mogli wstrzymać się od ciągłych hucznych oklasków. Następnie na przyrządzonych słupach, belkach, linach, baryerach i orczykach zaczęły się popisy zręczności i siły, w których niepodobnym prawie byłoby zdecydować, komuby należała się palma pierwszeństwa.

Około godziny czwartej, na dany znak wystrzałem z działa, kilkaset tych młodych ludzi rozmieściło się na wszystkich przyrządach w najrozmaitszych pozach, zostając tak przez kilkanaście sekund nieruchomo, żeby przygotowane w kilku miejscach aparaty fotograficzne mogły pochwylić i utrwalić tak interesujący widok.

Nazajutrz w poniedziałek powtórzyły się nowe w tym rodzaju ćwiczenia a na zakończenie odbyło się rozdanie nagród i medali pamiątkowych. Kilkakrotny chwilowy ale rzęsiasty deszcz zakłócił tę zabawę, ale widzowie nie dali się spłoszyć i pod zaskoną zielonego sklepienia drzew i różnokolorowych parasoli i parasolików wytrwali na miejscu.

Niepewna pogoda nie nie pomoże a raczej nie potrafi zaszkodzić, kiedy Paryżanie mają jakąś publiczną zabawę czy uroczystość w perspektywie; bawić się trzeba, choćby pod parasolami i po karki w wodzie; widzieliśmy tego niedawno przykład na dużą skalę w dniu otwarcia wystawy.

Któżby naprzykład zważał na stan nieba w dniu wielkiego wyścigu o nagrodę 100,000 fr., w którym idzie zwykłe o honor parzyckich stajni. W wyścigu tym, wprowadzonym przed piętnastu laty, sześć razy tylko konie francuzkie dały się pobić angiel-

skim, nie dlatego żeby były lepszemi od tamtych biegunami, ale że często po wyścigach w Anglii jak Derby, Epsom, co najlepsze koni angielskich, nie chce się się ryzykować na niebezpieczną morską przeprawę, w której już nie jeden przed dojściem do celu znalazł kalectwo a za nim konieczną śmierć, bo któżby tam chował konia z amputowaną naprzykład nogą. Wygrana obowiązuje na rok następnny utrzymać zdobytą sławę; przegrana podnieca do zwycięstwa odwetu, co rok zatem co najlepsze francuzkie stajnie wysyłają swoich czworonożnych reprezentantów na tę walkę, bo zresztą i 100,000 fr. nie jest bez powabu i warto pokusić się o taką nagrodę. To też

Czy promienie słońca świecą,
Czy pioruny z blykawicą,
Wszystko co tu żyje z *szykiem*
W omnibusie czy tramwaju,
Dryndą czy faetonikiem,
Z każdego stanu i kraju,
Z całym modnym arsenałem,
Na Longchamps popędza cwałem —

żeby zobaczyć jak kilka, do niczego więcej nie przydatych vollblutów, mignie na chwilę przed ich oczami, i wesołem albo kwaśnem „hurra!“ ucześć francuzkiego albo angielskiego zwycięzcy.

Tym razem Ś. Medard musiał być zajęty w innej okolicy, bo po ośmiu dniach dość wodnistych, znowu od rana do wieczora przetrwała pogoda, ale za to wysiłek nie poszedł pomyślnie. Wygrał go *Thurio*, koń angielski, własność księcia Sołtykowa.

(Dokończenie nastąpi.)

wielki ruch przemysłowy, po którym nastąpiła niebawem największa stagnacja, płace nagłe podwojone a potem równie nagłe zredukowane do połowy — oto okolicznościowe i najmniej nadzieje, chwilowe przyczyny wzrostu socjalizmu w Niemczech. Obecna nędza niewątpliwie znacznie się do niego przyczyniła. Według *Social Correspondent*, która w tym względzie jest dobrze poinformowaną, gdyż jej redaktor jest dyrektorem saskiego biura statystycznego, wynosiły w roku 1877 wszystkie dochody mieszkańców Saksonii 1 miliard 32 milionów marek, podczas gdy w roku 1875 dochody te wynosiły 1 miliard 103 milionów marek; w tym krótkim czasie zmniejszyły się zatem dość znacznie dochody mieszkańców, w roku 1877 przypadło na jednego człowieka 343 marek dochodu, podczas gdy w roku 1875 przypadało w przecięciu na jednego człowieka 370 marek. Zdaje się że to wystarczy do przekonania się, jak zawiody marzenia rozbuźdzone wojną francuzko-niemiecką. Jedną z głównych przyczyn wzrostu socjalizmu niemieckiego jest także zmniejszenie się emigracji do Stanów Zjednoczonych. Wszystkie awanturyczne umysły, wszystkie gorące głowy, wszyscy ludzie niezadowoleni z losu swego, którzy dawniej wynosili się z kraju, pozostają teraz w Niemczech, a znajdując tam zbyt szępe pole dla swojej czynności, agitują i nurtują pod społeczeństwem.

(Jeszcze o niedyskrecyi Globa).

Journal des Débats bardzo trafnie ocenia stanowisko rządu angielskiego, określone w znanym memoriale ogłoszonym przez dziennik *Globe*. Zastanawiając się nad polityką angielską wobec Austrii, pisze dziennik paryski: „Według zapewnienia danych przez ks. Richmonda i Northcote'a w parlamencie angielskim, dokumenta, ogłoszone przez dziennik *Globe* nie są dokładne. I rzeczywiście, są tam ustępy, których niepodobna sobie wytłumaczyć. „Rząd królowej, tak czytamy w artykule 11, przyjmuje do wiadomości zapewnienie Jego ces. Mości, że na przyszłość nie będzie w Azji rozszerzona granica rosyjska”. Ustęp bardzo jasny — zawiera bowiem formalne zobowiązanie Rosyi, i to nie wobec słabego państwa, jak Turcyja, nie wobec Europy, która nie byłaby bardzo skłonna do czuwania nad wypełnieniem tego warunku, lecz wobec Anglii, która będzie zawsze gotową do upomnienia o słowo, wobec Anglii, która mocą oświadczenia tego staje się prawnym stróżem całości obszaru tureckiego w Azji i w danym razie może mieć bardzo uzasadniony *casus belli*. Ale w tym samym artykule 11 jest dalszy ustęp, który tak opiewa: „Rząd królowej nie chce sprzeciwiać się życzeniu Jego Mości Cesarza Wszech Rosyi w zajęciu portu w Batumi i w dalszem zatrzymaniu ziem zdobytych w Azji, ale nie może zataić, że w przyszłości mogłyby powstać wielkie niebezpieczeństwa dla ludności tureckiej w Azji przez rozszerzenie granicy rosyjskiej. Rząd Jej król. Mości jest jednakowoż zdania, że obowiązek ciążący w przyszłości wyłącznie tylko na Anglii, obowiązek czuwania nad całością państwa tureckiego, będzie mógł być spełniony bez narażenia Europy na niebezpieczeństwo nowej wojny”. W tym ustępie, zdaje się dokument ogłoszony przez dziennik *Globe* nie jest zupełny i wymaga komentarza, który prawdopodobnie spoczywa gdzieś indziej i niezawodnie zostanie pewnego dnia ogłoszony. Cóż więc brakuje w tym ustępie? Spróbujmy uzupełnić zagubioną, albo może z umysłu nie ogłoszoną część ugody anglo-rosyjskiej. W tej mierze przyda nam się bardzo odczytanie pewnego artykułu w *Times*. W kilka dni po powrocie hr. Szuwałowa do Londynu podały *Times* cały szereg artykułów, które nie zwróciły na siebie uwagi, czy to z powodu swej cechy hipotetycznej, czy też może, iż nikt nie zwrócił na nie uwagi czytającej publiczności. Jeżeli dzisiaj odczytamy z uwagą jeden z tych artykułów, przekonamy się, że są w nim zawarte główne zarzuty memoriału, który po ogłoszeniu w *Globe* narobił wiele hałasu. I tak czytamy n. p. w tym artykule — a *Times* podały go na kilka dni przed niedyskrecją *Globe* — że Anglia nie będzie bardzo nalegała na to, ażeby Batumi zostało przy Turcyi, że zadowolili się zwrotem Bajazetu i doliny Alaszgerdu; że nie będzie się sprzeciwiała retrocessyi Bessarabii; że Bułgaryja zostanie podzieloną na dwie połowy i że granice południowej Bułgaryi nie mogą sięgać aż do morza Egejskiego; że związek pomiędzy pojedynczymi prowincjami tureckimi musi być i nadal zachowany a nareszcie — w tym punkcie wyrażają się *Times* bardzo zagadkowo — że Anglia otrzyma w Azji silną pozycję. Jakiegoż rodzaju jest ta pozycja? Pozycya, któraby dozwalała Anglii wykonywać skuteczną kontrolę nad administracją turecką i czuwać nad tem, ażeby potęga rosyjska nie rozszerzała się zanadto? „Jeżeli traktat sansteffański — tak piszą dalej *Times* — zastąpimy innym, bardziej zadowalającym układem i jeżeli Turcyja będzie pozostawiona swojemu losowi, będzie trzeba dać jej sku-

teczną pomoc w celu polepszenia jej systemu administracyjnego. Ta pomoc może przybrać rozmaite kształty. Może pojawić się w formie rady przyjaźielskiej, udzielanej przez politycznego rezydenta angielskiego w Indjach naczelnikowi zaprzyjaźnionego mocarstwa; może także oblec się w kształty systemu nadzorczego, na wzór tego, jaki zamierzano zaprowadzić podczas konferencji stambulskiej. Ale jeżeli zapytamy, kto ma wykonywać taki wpływ, to jedna tylko odpowiedź jest możliwą: Europa, jako całość, nie może spełnić tego zadania. Anglia zjednała sobie zaufanie całej ludności tureckiej; Anglii nie podobna posadzać, że żywi zamiary zaborecze; Anglia złożyła w Indjach dowody, że umie rzadzić mułtanami i że rządy jej nad obszarami zamieszkanymi przez rozmaite rasy są sprawiedliwe; Anglia więc jest jedynym mocarstwem, które bezinteresownie może dać Turcyi skuteczną pomoc w dziele wewnętrznej regeneracyi. Krok ten jest śmiały, ale musimy oświecić się myślą, że my, a nie kto inny, musimy objąć tę rolę i zająć w Azji taką pozycję. Tak piszą *Times* i zdradzają rodzaj protokółu, jaki Anglia zamierza objąć w tureckiej Azji. Dziennik ten posuwa się tak dalece, że zlewa ten protokół z władzą, jaką wykonują angielscy rezydenci polityczni w Indjach. Oczywiście, musi ztąd dla Anglii wypływać jakaś znaczna korzyść i dla tego też byłoby nam bardzo ciekawo poznać tekst dokumentu, który ją zapewnia. Oczywiście, że za wielką cenę można z łatwością zgodzić się na aneksję Batumi... Następnie pisze *Journal des Débats* o sposobie, w jaki zamierza Anglia zabezpieczyć swe interesa w Europie i kończy temi słowy: „Jeżeli lord Beaconsfield zapomniał nieco o wielkich europejskich zasadach, na które z początku powoływał się ciągle, to przecież nie zapomniał ani o jedynym interesie angielskim. Piękna wyobraźnia lorda Beaconsfielda nie przeszkodziła mu być samolubem a trzeba przyznać, że egoizm angielski służy pod pewnym względem interesom ogółu. Ale po cóż było robić takie koło, aby dojść do celu? Po cóż było wskrzeszać tak szlachetne wspomnienia? po co było budzić w pamięci Europy wspomnienia najpiękniejszych zasad? Rozwiązania tej zagadki należy szukać w osobiwym charakterze lorda Beaconsfielda. Dekoracje, których używa, są piękniejsze niż sama sztuka, rami są okazalsze niż sam obraz. Europa miała prawo doznać małego rozezarowania a Anglii nie ma powodu do skarg. W chwili poglątu na Londynu odpowie lord Beaconsfield z Kapitolu na zarzuty swych przeciwników i będzie mógł śmiało zaintonować *Rule Britannia!*”

KRONIKA

— **JE. hr. Ludwik Wodzicki**, marszałek krajowy, powrócił pozawczoraj do Lwowa po dłuższej nieobecności.

— **Stypendyum** opróżnione z fundacyi Jana Kantego Brandysa dla uczniów szkoły ludowej w Kalwaryi w kwocie 58 zł. 50 ct. w. a. nadało e. k. Namiestnictwo Wojeickowu Kosowskiemu, uczniowi drugiej klasy w tejże szkole.

— **Rektorem wszechniwy** lwowskiej na rok szkolny 1878/9 wybrany w tych dniach prof. dr. Leon Biliński, uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie prof. dr. Józef Szujski.

— **Zarząd kopalń** wielkich uprasza nas o doniesienie, iż rzesiste oświetlenie kopalni tamtejszej, które się zazwyczaj każdego 3 lipca odbywa, z powodów manipulacyjnych odroczone zostało na 7 lipca (niedziela).

— **Stypendya artystyczne**. Ministerstwo wyznań i oświaty ogłasza, że do dnia 31 lipca literaci, muzycy i oddający się sztukom pięknym artyści wnoszą mogą na ręce właściwych władz krajowych podania o pensye lub stypendya z funduszu państwowego, zarezerwowanego na ten cel ustawą finansową na rok bieżący. Kandydaci, pochodzący z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, wykazać mają w swych podaniach: 1) jakie otrzymali wykształcenie i w jakich się znajdują stosunkach; 2) sposób, w jaki użyć zamierzają, w celu dalszego kształcenia się, uzyskanego stypendyum, tudzież 3) załączyć winni próby swych prac artystycznych.

— **Wylewy wód** nawiedziły d. 15 b. m. ziemie spiską wskutek nawalnych deszczów w Tatrach. Powódź bystrzych górskich strumieni była bardzo gwałtowna i zrzuciła znaczną škodę.

— **Dwunastoletni matkobójca**, chłopak wiejski z pod Charkowa, który w skrytobójczy i okrutny sposób zamordował swą matkę dla tego, że wkrótce po śmierci jego ojca chciała drugi raz wyjść za mąż, skazany otrzymał wykształcenie i w jakich się znajdują stosunkach; 2) sposób, w jaki użyć zamierzają, w celu dalszego kształcenia się, uzyskanego stypendyum, tudzież 3) załączyć winni próby swych prac artystycznych.

— **Przed sądem** poprawczym w Paryżu stawał w tych dniach niejaki Karol

Chesneau, który już od lat 7 zaprzętał sobą różne władze i korporacje lekarskie, a mimo to do ostatka nie zdołał orzec, czy oskarżony jest obłąkanym, czy też oszustem na wielką skalę. Z toku śledztwa zdawałoby się, że jedynym i drugim po troszę, Chesneau kilkakrotnie był już karany, ponieważ pod pozorem, że jest księciem de Mouchy u wielu jubilerów i kupców ponabierał różne kosztowne towary na kredyt. Lekarze sądowi uznali go za obłąkanego, przeciwko czemu sam oskarżony zaprotestował, zarząd domu obłąkanych jednak, do którego oddano Chesneau'a na obserwację, zwrócił go wkrótce sądowi z oświadczeniem, że mniemany waryat jest zdrow zupełnie i przy pełnych zmysłach. Chesneau później popełnił znowu cały szereg szalbierstw i mistyfikacji, których ofiarą padł nawet sędzia śledczy. Wydawał się mianowicie za sekretarza Gambetty, do znów za księcia Orłowa, i jako taki usiłował wyłudzić od jubilera Sandoz kosztowności w cenie 30.000 franków. Rzeczoznawcy i tym razem nie mogli się zgodzić w orzeczeniu co do pożyteczności oskarżonego, sąd wszakże uznał go za pożytecznego i skazał na sześciomiesięczne więzienie. Kiedy ogłoszono ten wyrok, zawołał Chesneau triumfująco: „Nakoniec przebiegnę na mnie, uznano, że nie jestem waryatem! W istocie, czas już był najwyższy! Od lat siedmiu widziałem za nos cały fakultet, który w mądrosći swej oświadczył, że jestem szaleńcem. Jakież to smutne świadectwo dla dzisiejszej medycyny!”

— **Salomonowy wyrok**. W niektórych departamentach francuskich istnieje dziki cokolwiek zwyczaj, iż ludność miasteczka czy wioski wyprawia szczęśliwym nowożeńcom po ślubie najniemelojdniejszą kocią muzykę. Nie dawno zaszedł ten spotkał aptekarza w Pont d'Ain, który nie będąc widocznym amatorem kocich serenad, starał się zrazu w łagodny sposób pozbyć krzykaczy. Kiedy jednak w następną noc powtórzyły się wrzaski przed domem, rozgniewany wyłał na tłum spora ilość rozcieńżonego kwasu siarczanego. Środek ten odniósł pożądany skutek; serenady ustały, natomiast jednak aptekarz w kilka dni później otrzymał od sędziego wezwanie, ażeby się usprawiedliwił z piętnastu skarg, wniesionych przeciw niemu z powodu uszkodzenia kwasem siarczanym tyłuż obywateli, poczem przez tegoż sędziego skazany został na odszkodowanie skargujących. Ofiara barbarzyńskiego zwyczaju jednak nie dała za wygraną i apelowała do trybunału w Bourg, a ten wydał następujący, iście salomonowy wyrok: „Każdy z pozujących aptekarza winien jest zakłócenia spokoju publicznej i domowej oskarżonego, dla tego skazany jest na zapłacenie aptekarzowi takiej samej kwoty, jaką wywalczył na nim w sądzie pokój jako odszkodowanie poniesionego od kwasu siarczanego szwanku.”

— **Ochrona zwierząt**. Londyńskie towarzystwo ochrony zwierząt w tych dniach odbyło swe 54 walne zgromadzenie pod przewodnictwem Lorda Majora Londynu, przyczem rozdano jak dorocznie szereg nagród pomiędzy dziećmi, które się odznaczyły łagodnością dla zwierząt domowych. Ze sprawozdania za rok ubiegły wypływa, że dzięki interwencyi członków towarzystwa, w r. 1877 ukarano w Londynie 2726 osób za dręczenie zwierząt (w roku 1867 było wypadków takich tylko 994). Okrucieństwo ludzkie najwięcej idzie ciągle spada na konie; po tych ofiarach idą zwierzęta juczne, dalej psy, koty i t. d. Sprawozdanie podnosi, że w roku minionym dzięki zabiegom towarzystwa ustawa państwowa rozszerzyła swą opiekę na wszystkie zwierzęta domowe. — Międzynarodowy kongres towarzystw ochrony zwierząt nie odbędzie się, jak pierwotnie zamierzano, w Frankfurcie, lecz w Paryżu, a mianowicie zbierze się dnia 22 i potrwa do 30 lipca.

— **Cierpienia szczęśliwego**. Donosiliśmy, że ksiądz pewien, nazwiskiem di Mattia w Neapolu, wygrał niedawno na małej loteryi neapolitańskiej obrzymą sumę 2,148.000 lirów. W zeszyły piątek wypłacono mu tę wygraną, coż jednak, kiedy biedaczysko zamiast dwóch przeszło milionów otrzymał „tylko” 1,831.840 lirów, a to wskutek szatańskiej prawdziwej złośliwości królewskich organów fiskalnych, które resztę zatrzymały sobie tytułem należności skarbowych. Nie dość na tem, nieszczęśliwy di Mattia odbiera teraz z poczty codziennie w przecięciu po 250 listów z najrozmaitszymi pretensjami, prośbami i propozycjami. Między innymi otrzymał od pewnego księgarza berlińskiego list z wezwaniem, ażeby jak najprędzej ułożył i wydał książeczkę loteryjną p. t. „Kabała czcigodnego Ojca di Mattia”. Zamiast tej kabały wybraniec fortuny zamierza wydać wkrótce broszurę, w której opowie wszystkie cierpienia, jakie na niego ściągły owe miliony, opowie, jak go na wszystkie strony bez litości skubią i szarpają.

— **Nowe państwo żydowskie**. Poseł węgierski p. Istoczy, który znanym swym wnioskiem zdobył sobie niezwykłą popularność, nawet daleko po za granicami swego kraju, w tych dniach uzasadniał w sejmie węgierskim tenże wniosek, a to w właściwy już samej naturze jego sposób: poważno-komiczny. Ku szczytnemu więc ubawieniu swych kolegów sejmowych, skonstatował przedewszystkiem, iż żydzi rozmnażają się w sposób przerażający, „jak piasek

w morzu”, że ludność izraelska w ciągu ostatnich lat 30 w dwójnasób się zwiększyła na Węgrzech i że jeśli tak dalej pójdzie, to według dotychczasowej progresyi w r. 1900 będzie żyło na ziemi węgierskiej żydów 1,100.000, w roku 1930 dwa razy tyle, a w roku 2020 siedemnaście milionów sześćsetotysięcy (homeeryczna wesołość w Izbie), a zatem właśnie podwójna liczba dzisiejszej całej ludności państwa św. Szezepana. Podczas gdy cyfra ludności żydowskiej na Węgrzech, liczącej obecnie głów 710.000, w ciągu ostatnich lat 85 zwiększyła się ośmiokrotnie, ogólna cyfra mieszkańców Węgier nawet się nie podwoiła w tym czasie, przeciwnie, pomiędzy rokiem 1869 a 1870 zmniejszyła się o blisko 36.000 głów. Prawda, że przyczyną tego była cholera i inne epidemie, jednakowoż pewna i to, że nawet cholera oszczędza żydów! Już stare kroniki miasta Pesztu opowiadają, że morowe powietrze, które tam srożyło się w r. 1348, prawie nie tknęło żydów. Zjawisko to, nie ulegające wątpliwości, godne jest poważnego zastanowienia. W istocie — powiada mowca dalej — morowe powietrze owo porywało z pośród chrześcian niezliczone ofiary, porwało nawet Laurę Petrarki, ale żydzi i żydówki pozostali przy życiu. Cóż to znaczyło, że ich przepędzono z zachodniej Europy, że ich obwiniano o zatrucie wody w studniach, że Ludwik Wielki kazał im się wynieść także z Węgier? — piękna Esterka, umiała wpływem swym na króla polskiego Kazimierza stworzyć dla nich na ziemi polskiej nową ojezję, a ziemię tę później zniszczyli zupełnie! Na podstawie statystyki miasta Pesztu dowodzi mowca, że żydzi, prowadząc życie skromne i prawidłowe, zwykle żyją bardzo długo, a nie tylko epidemie lecz i wojny wszelkie przechodzą mimo nich bez skutku, gdyż armiom dostarczają przeważnie tylko lekarzy i dostawców w rodzaju p. Skene; ci ostatni wzbogacają się, podczas wojen, gdy nieżydowska ludność niesie ofiarę krwi... Słowem: za każdą cenę, zdaniem p. Istoczy, powinniśmy się pozbyć żydów z Europy, ku czemu właśnie daje dobrą sposobność będąca w toku uregulowanie sprawy wschodniej i t. d.

Kongres Literacki.

(Sprawozdanie *Gazety Lwowskiej*.)

I.

Trudno brać za złe ludziom jednego zawodu, więc mającym wiele wspólnych potrzeb, że w wieku kooperacyi, gdy drobni kapitaliści *viribus unitis* morzu wydzierają łądy, zatapiają międzymorza, góry świdrują — oni także jednoczą się w stowarzyszenia, dla poparcia interesów swej klasy, dla zabezpieczenia bytu i czci jej jednostek. Wiemy, że w krajach wolnych, wysoko ucywilizowanych, nie jeden taki związek całej klasy pracowników odgrywa ważną społeczną rolę, stając się niekiedy plagą socyalną. W Anglii, Ameryce i t. d. widzimy unie robotników przeciw kapitalistom, panów przeciw sługom. Nawet zawody umysłowe nie są tam wolne od kastowości i tworzą istne cechy prawnicze lub medyczne, które eksploatują społeczeństwo dowolnie, a straszne są dla kolegów, nieuczniących despotyzmu bractwa. Gdzie tylko idea solidarności członków jednego zawodu posunęła się do skrajnych granic, widzimy walki kasty przeciw kascie, prowadzone z wyborną organizacją i pod zręcznym przewodnictwem. Rodzi się tam także niekiedy tendencya rozszerzenia narodowego związku na świat cały, czyli tworzenia rodzaju międzynarodowych cechowych.

Nie pisząc się na taką taktykę, pochwalamy związki kooperacyjne, mające na celu pomoc wzajemną pomiędzy żywymi, wsparcie wdów i sierot, obronę wspólnych interesów na drodze legalnej, jak u. p. składkowe bronienie przed kratkami trybunałów wszelkich jednostek, których skrzywdzenie stworzyłoby niebezpieczny precedens dla kolegów, utrzymywanie sklepów kooperacyjnych, sprzedających akcyonaryuszom po cenach hurtowych drobne ilości towarów i t. p. Są to humanitarne, legalne zjednoczenia, do których należy także towarzystwo literatów francuzkich, złożone z przeszło 540 członków i noszące nazwę *La Societe des gens de lettres*.

W gronie tego stowarzyszenia zasiadają senatorowie i deputowani, akademicy, wasciele poważnych dzienników, autorowie, których dzieła wstrząsają Francją, a twórcami zapewniają pańskie dochody, słowem, ludzie zamożni i wpływowi, którzy w razie potrzeby mogą wywierać nacisk na prawodawstwo. Nie byłoby ludźmi, gdyby nie starali się wyzyskać swej siły na swoją korzyść materialną i moralną, zwłaszcza, iż dotąd społeczeństwo traktowało ich zawód po macoszemu.

I tak, jeżeli murarz dom postawi, a snyecz posag dźwignie, rzecz ta, albo kapitala za nią otrzymaną, pozostaje bezwzględna własnością twórcy i jego spadkobierców, z prawem używania jej, a chociażby nadużywania. W dziedzinie myśli społeczeństwo nie uznaje własności bezwzględnej. Nawet

bardzo łaskawe pod tym względem hiszpańskie prawodawstwo widziara spadkobiercom ich spuściznę literacką w lat kilkadziesiąt po śmierci autora, pozwalając wydawcom bogaciej się z niej dowolnie. Według prawa francuskiego, książka wpada po krótkim terminie *dans la domaine publique*, czyli staje się własnością wszystkich, którzy chcą ją przedrukowywać. Ludzkość cała zrobiła autorów banitami. Nędznego fałszerza banknotów ścigamy do Nowego świata i odstawiamy fregatą pancerną przed trybunał, ale wydawcy-korsarza, co przedrukowuje dzieło uboższego literata za najbliższym kordonem, lub każe je tłómaczyć wbrew woli autora, żadne prawo ludzkie nie karci.

Te i tym podobne względy skłoniły francuskie stowarzyszenie literatów do zwołania kolegów zagranicznych na zgrupowanie, na którym ludzie żyjący z pióra i tworzenia myśli, mogliby sformułować, jakiej opieki wymagają od społeczeństwa nad swoją własnością. Nadzwyczajny zjazd literatów wszystkich krajów na Wystawę ułatwił ich projekt. Ztąd powstał międzynarodowy kongres literacki, obradujący obecnie w Paryżu.

Francuzi przysłali na kongres stu przeszło delegatów i wezwali tyluż cudzoziemców. Z zaproszonych tylko połowa stawiała się na wezwanie. Mianowicie z polskich redaktorów lub autorów jeden tylko przyjechał — pan Wacław Szymanowski, właściciel *Kurjera Warszawskiego*. Żalować wypada, że J. I. Kraszewski, tudzież inni zaproszeni, nie mogli odpowiedzieć prośbie. Po zebraniu kongresu, gdy pokazało się, że drugi Polak w nim, ks. Lubomirski, zasiada jako delegat francuski a może — rossyjski — wpuszczono do obrad innych literatów polskich. Niestety wybór musiał się ograniczyć na kole pisarzy polskich, bawiących w tej chwili w Paryżu. Padł on na Henryka Sienkiewicza (Litwosa) i na waszego korespondenta.

Kongres wybrał z swego grona trzy komisje, z których dwie zajmują się kwestją własności literackiej, trzecia zaś roztrząsa pytania następujące:

1) Jakie jest położenie materialne i moralne autorów wszystkich krajów? Czy są dość szanowani? Czy produkuje umysłowe są dobrze wynagradzane? i t. p.

2) Jakie jest ich położenie socjalne? Jakie są stosunki autorów z władzami, z cenzurą, z przeszkodami administracyjnymi, prewencyjnymi lub sądowymi?

3) Jakie reformy dałyby się skutecznie dla polepszenia materialnego, moralnego i socjalnego bytu autorów na drodze postępu?

4) Czy dałby się utworzyć związek międzynarodowy literacki, w celu wzajemnej pomocy, wspólnego działania na rzecz polepszenia bytu i niezależności autorów, zaprowadzenie systemu publikacji międzynarodowych (czyli tłómaczenia znakomitych dzieł jednocześnie na różne mowy) utworzenie „Przeglądu międzynarodowego“ i t. d.?

W ostatniej komisji zasiada p. Szymanowski, poniekąd twórca projektu związku międzynarodowego. Pozytywa polskich członków będzie bardzo drażliwa, gdy dyskusja o cenzurze przyjdzie na porządek dzienny, gdyż roztrąpienie zamknięcia usta poddany rossyjskim. Rossyjscy delegaci, Turgeniew i Kowalewski, choć mniej dręczeni cenzurą ale również związani względami materialnymi, także nie przemówią bardzo otwarcie o rzeczy, która już tylko dla warszawskich pisarzy (na całej kuli ziemskiej) posiada pierwszorzędne znaczenie. Zdaje się, iż jeden z tu-tejszych emigrantów, literat rossyjski, będzie wezwany do kongresu w celu wyjaśnienia stosunków cenzuralnych.

Szczegółowych sprawozdań z obrad kongresu nie zamierzam posyłać i ograniczę się po zamknięciu sessji na przesłaniu wam jego rezolucji, które w zachodnich krajach przynajmniej wpłyną mniej więcej na prawodawstwo. Pierwotnie zamierzano zamknąć kongres po siedmiu sessjach, i poruczyć międzynarodowemu związkowi rokroczne zwoływanie literackich posiedzeń do różnych stolic europejskich. Ale obfitość tematów poruszonych już, tudzież ich waga, nie pozwoliła kongresowi rozejść się tak prędko. Ponieważ wszyscy delegaci tchną duchem harmonii i ustępstwa, a w liczbie ich znajdują się ludzie bardzo poważni, program żądań autorów od społeczeństwa będzie prędko sformułowany i musi zwrócić uwagę prawodawców.

Podług wniosku przedstawionego trzeciej komisji, warunki przyjmowania członków do związku odpowiadałyby mniej więcej tym, pod którymi *La société des gens de lettres* przyjmuje kandydatów. Składa się ona z autorów najmniej dwu dzieł oryginalnych i dziennikarzy wybieranych balotowaniem. Delegaci na kongresie i członkowie istniejących stowarzyszeń we wszystkich krajach, byłiby de jure członkami związku międzynarodowego. Główny zarząd rezydowałby w Paryżu. Mowa oficjalna w sprawozdaniach byłaby francuska. Stworzenie banku udzielającego pożyczki członkom związku leży także w programie. Towarzystwo francuskie posiada już tego rodzaju instytucję, ale z kapita-

tem szczupłym. Nawet ten skromny początek wyświadczył już wielkie usługi biedniejszym i początkującym pisarzom. Z mów, którymi popierali projekt banku pokazuje się, iż położenie wielu rycerzy pióra we Francji nie jest świetne. Balzac nie zarabiał nad 12.000 franków rocznie, Wiktor Hugo dopiero od r. 1862 zaczął robić majątek, chociaż zawsze żył oszczędnie; z 540 członków stowarzyszenia tylko 140 żyje wyłącznie z pióra, z tych zaś zaledwie dwie trzecie ma dochód równy kupcom w miernym bycie. Podczas gdy pomiędzy tak zwanymi paryżkami episierami tylko jednej szóstej źle się powodzi, połowa pracowników umysłowych, jak lekarzy, adwokatów a mianowicie autorów stoi źle materialnie i to w Paryżu. Cóż mówić o Niemczech, albo o naszym kraju?

Paryż, 22. czerwca.

SYGURD WIŚNIOWSKI.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Skrytobójcze morderstwo).

(Ciąg dalszy.)

(L.) Dańko Kuteń, małżonek zamordowanej Anny, znalazł się w obec tak stanowczego oskarżenia w bardzo przykrym położeniu. Od pierwszej chwili uwięzienia utrzymywał stanowczo, że nie popełnił tej zbrodni, że nigdy w życiu swoim nie widział Fedka Charka i nigdy nie miał z nim nic do czynienia. Tłumaczenia Kutenia były tak jasne i szczerze, że sędzia śledczy zadał sobie niemają pracę, ażeby dopomóc mu do wykazania *alibi*. Dowód w tym kierunku przeprowadził sędzia śledczy istotnie po mistrzowsku. Przedewszystkiem stwierdził licznymi świadkami, że Dańko Kuteń nie miał najmniejszej pobudki do zamordowania żony. Nie żył z nią w prawdzie, ale Anna nie miała doń żalu, sprzyjała mu nawet. Nadmienić wypada, że Anna była blisko dwa razy starszą od swego męża Dańka, liczyła bowiem przeszło lat 60, podczas gdy Dańko ma obecnie lat 34. Następnie nie wykazało śledztwo, ażeby Dańko nienawidził swej „staruszki“, jak zwykły był nazywać Annę. Oskarżony zapewniał że d. 4 grudnia r. z. a więc w dniu, kiedy według oskarżenia Charka miał zamordować swą żonę, nie wychodził wcale z domu i udowodnił świadkami, że przez cały ten dzień pracował koło ocymbrowania studni, a zaraz potem przyszedł wprost do chałupy, gdzie wieczerał, rozmawiał z domownikami i czytał, poczem usnął na piecu i spał przez całą noc nie wydalając się z domu ani na krok.

Wypływa tedy z tych okoliczności że d. 4 grudnia wieczorem nie mógł Dańko Kuteń zejść się z Fediem Charkiem, który jak się okazało, mógł w Horodowie przebywać najpóźniej do 9 godziny w nocy. Co więcej, Dańko udowodnił świadkami, co robił przez cały tydzień, od 2 grudnia do 8 t. m. a z tegoż tych świadków wypływa, że nie mógł być pod żadnym warunkiem u swej żony Anny. Przyszłaż trzeba, że szczęście sprzyjało Dańkowi w obronie: wypadek zrzucił, że morderstwo zostało popełnione d. 4 grudnia, po święcie ruskiem, a jak wiadomo, lud wiejski orientuje się w swych rachubach czasu podług świąt; ztąd też poszło, iż wszyscy przez Dańka zacytowani świadkowie mogli z łatwością przypomnąć sobie, co się działo w dniu przed i po święcie. Gdyby nie ta okoliczność, i gdyby Charko był przebieglejszym, gdyby nie był obstarwał usilnie przy dacie d. 4 grudnia, byłby Dańko miał więcej trudności w udowodnieniu *alibi*, tak zaś przeprowadził dowód swej niewinności najzupełniej i po 24 tygodniowym więzieniu został wypuszczony na wolność.

Dalsze śledztwo było skierowane już tylko przeciw potwarzy Fedkowi Charkowi, zarobnikowi z Wiszenki małej, kanaremu już trzykrotnie za zbrodnie kradzieży, a dwa razy za przekroczenie kradzieży, a rezultatem tego śledztwa jest oskarżenie go o zbrodnię skrytobójczego morderstwa.

(Dokończenie nastąpi).

Wczoraj zapadł wyrok w tej sprawie. Na pytania wystosowane w kierunku skrytobójczego i rozbójniczego morderstwa, odpowiedzieli przysięgli 11 głosami *tak* a na podstawie tego werdyktu skazał trybunał Fedka Charka na karę śmierci przez powieszenie. Zasądzony wysłuchał wyroku bardzo obojętnie.

OSTATNIA POCZTA

Tajemnica, którą okrywały się dotąd obrady kongresu, ustąpiła z chwilą, kiedy osiągnięty został pierwszy ważny rezultat w kwestyi bugarskiej. Mamy obecnie bardzo obfite wiadomości o przebiegu a właściwie o owocach obrad kongresowych, a obszerne depesze, umieszczone w dzisiejszym numerze, dadzą czytelnikom wyczerpujący obraz stanu rzeczy. Według tych depesz sytuacja przedstawia się w prawdziwie różowym świetle —

jedyną tylko chmurką na rozpogodzonym horyzoncie kongresowym jest złowrogie milczenie Turków, które od chwili do chwili przerywa gwałtowny wybuch opozycji. Według informacji *Politische Correspondenz*, zachowanie się Turków jest tak ponure i groźne, że podaje w wątpliwość pokojowy rezultat kongresu, a *Journal des Débats*, który z wielką goryczą wyraża się o porozumieniu w kwestyi bugarskiej i zarzuca Anglii, że poprostu oszukała Europę a sama wywiezioną została w pole przez Rosję — wróży kongresowi los konferencji stambulskiej, która także osiągała piękne rezultaty akademieczne, ale — zapomniała o Turkach, którzy całą pracę udaremniili swoim *veto*. Nie wiemy, czy *Journal des Débats* nie posuwa się za daleko w swym pesymizmie i czy istotnie pokojowy cel obrad europejskich może być uniemożliwiony przez Turcję — ale to pewna, że z tej strony czeka Europę niejedna jeszcze a bardzo drażliwa trudność. Z stanowiska bezwzględnej żądzy pokoju, rezultaty, które już osiągnął kongres, są nadspodziewanie pomyślne, ale uważane ze stanowiska zasadniczego, rozczarowały opinię publiczną i zewsząd odzywają się głosy pełne goryczy, że Rosja odniosła tryumf nad dyplomacją europejską.

O zajęciach pożarowania godnych w Kaliszu otrzymuje *Czas* następujący list pod datą 26 czerwca: „Co się tu wczoraj działo, to jakby sądny dzień. W czasie nabożeństwa u ś. Mikołaja przed solenną procesją, wszczęła się zawzięta bójka żydów z chrześcianami, a taki miał być jej początek. Żydzi opłacili się, żeby im było wolno swoje granice porobić jako to dawniej kiedyś było, że mieli poprzeciągane druty przez ulice, na co gubernator im pozwolił, ale z Petersburga miał przyjść rozkaz. Miano więc podburzyć uliczników, aby im zburzyli druty, czego też oni w nocy dokonali. Żydzi mszcząc się postanowili napaść na procesję Bożego Ciała. Policja, wiedząc o tem, pilnowała i procesja od fary dzięki Bogu odbyła się bez żadnych przeszkód zwykłym porządkiem; ale za to wczoraj w czasie sumy przed pierwszą ewangelią zaczęła się bójka przed kościołem. Wierni zgromadzeni w świątyni sądząc, że pożar, zaczęli się tłumnie cisnąć do wielkiego ołtarza; że aż ksiądz Polner zaprzestając spełniać ofiarę mszy św., nie odstępował jednak od ołtarza. Dano znać do policji, gubernator i pomoc wojskowa trochę przywróciła porządek, że się nabożeństwo skończyło i procesja odbyła. Ale co się w tym czasie działo! Ani władza policyjna ani wojsko rady pospółstwu i chłopom dać nie mogło. Władza prosiła księży, żeby ich uspokoił. Reformaci, świeccy księża po ulicach, z okien kamienie, z ambon prosili, błagali, aby się lud uspokoił, ale chłopci z kosami, widłami, motykami, pałkami, na koniach, pieszo, z Dubca, Winiaw, Mojkowa, Tyńca, baby z nożami, tasakami, z czym kto miał, to leciał, a żydzi też kamieniami, nożami się bili, władza telegrafowała po huzarów, i księża dopiero lud uspokoił zapewnieniem, że władza w opiekę wzięła kościoły. Wojsko zaś przyszło nad wieczorem, obstawili kościoły i mieszkanie księży, przy każdym kościele przy drzwiach stoi dwóch huzarów na koniach, z lancą do ataku naszykowanych, i dwóch piechoty z karabinami. Co z tego wynika, Panu Bogu wiadomo. Gdzie tylko dom żydowski, lub mieszkanie, wszystkie szmy powybijane, ramy okien, okienne powyłamane, a co najgorsza, że bóżnicę zburzyli, połtuki, porabiali i w rzekę ich świętości wrzucili. Wczoraj żyd pojedynczo nie śmiał się pokazać na ulicy, jak przechodził to z wojskowym, a w oknach chrześcian wszędzie powywieszano święte obrazy, takie zostały nie tknięte, sklepy żydowskie dziś pozamykane a rotę wojska stoją po ulicach“.

O tem samem zajściu donosi korespondent *Schles. Presse*, nakreślając widocznie fakt w duchu nieprzyjaznym polskiej ludności. Z pomiędzy ołtarzy, które zostały ustawione na rogach ulic z powodu procesji Bożego Ciała, jeden zburzony został przez jakąś dłoń niegodziwą. Niebawem rozbiegła się pogłoska, że zrobił to jakiś żyd z nienawiści ku religii katolickiej. Roznamietniona tą niebezpieczną wieścią część ludności zgromadzonej na procesję rzuciła się na stojących przypadkiem w pobliżu kilku żydów. To było hasłem do powszechnego napadu na izraelitów mieszkających w mieście. W kilku minutach rozszarpała się cała procesja, znaczna część ludności jakby na komendę popieściła do synagogi i domów modlitwy, połamala w nich wszystko, co tylko miało jaką wartość, zburzyła aparaty religijne i mównice, rozbiła arkę przymierza, i podarła zwoje przykazań. Gdy się to działo w domach modlitwy, daleko groźniejsze sceny miały miejsce na ulicach. Z bronią wszelkiego rodzaju, z kosami i cepami, w które obadumaceni prostaczekowie na prędko się uzbroili, napadnięto na żydów. Dwunastu izraelitów miało paść ofia-

ra fanatyzmu. Kto mógł, uciekał do domu, zamykał się i barykadował z wszystkich stron. Kto nie miał tyle czasu, aby zamknąć sklep, temu splondrowano niemają część towaru. Nawet ewangelicy czuli się zagrożonymi. Wielu ucieka na terytorium pruskie, aby uciec niebezpieczeństwu. Pomiedzy uciekającymi jest wielu kupców żydowskich z pobliskiego Ostrowa, którzy ofiarują znaczne sumy, aby tylko wozem dostać się czempredziej za granicę. Korespondent, widział na własne oczy, jak ostrzono (?) pilnie kossy. Na domiar nieszczęścia nie ma w Kaliszu wojska; załoga złożona z pułku czarnych huzarów opuściła miasto przed dwoma tygodniami. Podajemy tę wersję z wszelkiem zastrzeżeniem — czekając na autentyczne szczegóły.

Polit. Corresp. dowiaduje się, że przyjazd nowego ambasadora niemieckiego w Wiedniu ks. Reuss, ma nastąpić w pierwszych dniach lipca.

Według korespondencji, jaką otrzymała z Aten *Polit. Corresp.*, konsul angielski w Atenach p. Sandwith, czynił gorzkie wyrzuty kandydacie mu z gromadzenia narodowemu, iż wystosował znany swój memoriał wprost do kongresu obradującego w Berlinie. Konsul przyrzekł jednak, że rząd jego poprze na kongresie wszystkie słuszne życzenia kandydatów. Po tem zapewnieniu po kilkogodziowych dalszych naradach z wymienionym konsulem uchwalilo zgromadzenie narodowe wstrzymać wszelkie dalsze kroki nieprzyjacielskie przeciw wojskom tureckim. Mimo to zaatakowały regularne wojska tureckie, korzystając w sposób zdradziecki z odejścia chrześcian, dwie miejscowości, Ziwar i Armeni, zniszczyły ogniem zebrane plony, zamordowały 20 kobiet i dzieci i obsadzili Armeni. W skutek tego zawrzała na nowo walka, która trwa bez przerwy.

O groźnem zajściu między naczelną komendą rossyjską a turecką pod Stambulem, z powodu urzędzenia przez Rossyan obserwatoryjów po linii demarkacyjną, o czem doniósł nam już nasz korespondent stambulski, znajdujemy w *Polit. Corr.* następujące dalsze szczegóły. Rossyjski generał brygady, Ellis, komendant wysuniętych posterunków pod wsią Kawaskioi, na wschód od Makrikoi, kazał celem śledzenia ruchów wojsk tureckich zbudować obserwatoryja połowe na wzór używanych na Kaukazie. Takie obserwatoryja składa się z czterech w ziemię wkopanych słupów 10 metrów wysokich, na których wierzchołkach spoczywa pomost ogrodzony galeryjką i pokryty dachem. Na dachu jest zatknięta żerdź z wiązką siano. W razie groźnego niebezpieczeństwa podpala straż tę wiązkę i sygnalizuje tym sposobem niebezpieczeństwo. Na przestrzeni 1000 metrów zbudowali Rossyanie cztery takie obserwatoryja. W niedzielę z rana spostrzegł turecki komendant korpusu, Fuad basza te cztery dziwne wieże. Bohater z pod Heleuy, który do dnia dzisiejszego wspomina z pewną dumą, że pobił 30.000 Moskali małym oddziałem złożonym z 3.000 ludzi, był przekonany, że nadeszła chwila w której będzie mógł się odszczególnić. Wysłał tedy natychmiast adjutanta i kazał powiedzieć rossyjskiemu komendantowi posterunku, ażeby bez zwłoki kazał rozebrać wszystkie obserwatoryja. Oficer rossyjski nie chciał usłuchać tego rozkazu i odpowiedział tylko, że złoży raport generałowi Ellisowi. Generał zawiadomiony o żądaniu Fuada baszy, nie chciał nie słyszeć o rozebraniu obserwatoryjów, w skutek czego wystosował do niego Fuad basza list nie bardzo grzeczny, zakończony taką groźbą: „Jeżeli w przeciągu 12 godzin obserwatoryja nie będą rozebrane, będę musiał zarządzić odpowiednie kroki...“ Generał Ellis zakomunikował list generałowi Totlebenowi, który kazał natychmiast zmobilizować dwie najbliższe rozlokowane dywizje i jeden szwadron konnicy. Prowizoryczny szef dyplomatycznej kancelarii, generalny konsul Hitrowo, odpłynął na rossyjskim parowcu do Bujukdere, ażeby zdać sprawę ambasadorowi księciu Łabanowowi o groźnym niebezpieczeństwie. Tymczasem stanęły wojska rossyjskie pod bronią. Do dnia zaprzęgnięto konie. O święcie dnia następnego spostrzegł Turcy ku największemu swemu przerażeniu przeszło 30.000 Rossyan w szyku bojowym i przeszło 100 paszcz działowych skierowanych na Makrikoi. Oczywiście byli oni nieprzygotowani na taki zwrot groźny. W okamgnieniu uszykowali się także w linii bojowej i około godziny 10 z rana stały obie armie w pogotowiu, czekając tylko na hasło. Do południa nie dawał Fuad basza sygnału do boju; ani jeden strzał nie padł z obu stron, nastąpiło bowiem porozumienie między naczelnymi komendantami za pośrednictwem Łabanowa, i skończyło się, jak wiadomo, na rozebraniu obserwatoryjów.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 27 czerwca 1878.

Hotel Europejski.

Pp. B. Kotkowski z Dąbkowic. A. Michalewski z Krownik. D. Pogłódowski z Ja-dwięga. W. Stojowski z Rossyi. B. Słotwiński z Hnidowy. W. Wszelaczyński z Koreczyniec. S. Supsmann z Rossyi.

Hotel George'a

Pp. B. Górski z Mokrzan. K. Sulatycki z Rossyi. F. Ehrlich z Prerau. H. Gärtner z Grefeld. Z. Utitz z Pragi. K. Körber z Mos-kwy.

Hotel Angielski.

Pp. M. Tschetschulitz z Rossyi. J. M. Kamiński z Warszawy. Dr. L. Witz z Sambora. W. Płocki z Jawoza. H. Gulkowski z Stan-kowa.

Hotel Warszawski.

P. W. Zawadzki z Mielca.

Hotel Kuhna.

Pp. Dr. W. Roth z Glinian. A. Fried z Drohobycza.

Hotel Langa.

Pp. T. Busetti z Wenecyi. J. Bach z Wiednia. Juzyczynski z Przemyśla.

Hotel Podolski.

P. E. G. Gottlieb z Dolhomościk.

Odjechali ze Lwowa.

Pp. W. hr. Cettner do Podkamienia. W. hr. Romer do Dębicy. W. hr. Zawadzki do Krytowic. E. br. Hagen do Wielkich ócz. L. Jański do Czerniowic. N. Więkowski do Tar-nowa. D. Antoniewicz na Bukowinę. T. Dut-kiewicz do Brodów. K. Grocholski do Różysk. G. Kaczkowski do Królestwa. I. Link do Karls-badu. L. Rychlicki do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne

z dnia 27 czerwca 1878 o godz. 7 rano. Barometr 737.2mm. Psychrometr suchy 16.0°C. Psychrometr wilgotny 15.0°C. Prężność pary 12.1mm.

Wilgoć 89%. Zachmurzenie 10. Wiatr S2.

Ozon 7. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. —

Temperatura powietrza + 12.8°R

Barometr idzie w górę

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

Z Krakowa: o godzinie 5 minut 22 rano (pociąg po-spieszny); o godzinie 9 m. 27 wieczór (pociąg oso-bowy); o godz. 11 min. 8 przed południem (po-ciąg mieszany).

Z Podwołoczysk (na dworzec w Podzamezu): o go-dzinie 3 minut 2 rano (pociąg osobowy); o go-dzinie 3 min. 9 po południu pociąg mieszany);

Z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny): o godz. 10 min. 43 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 2 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godz 3 min. 39 po południu (pociąg mieszany).

Z Czerniowic: o godzinie 9 minut 55 wieczór (po-ciąg pospieszny); o godzinie 3 minut 45 rano (po-ciąg mieszany); o godzinie 2 minut 50 po południu (pociąg mieszany).

Odjeżdżą ze Lwowa.

Do Podwołoczysk: (z Podzameza): o godz 11 minut 10 wieczór (pociąg osobowy); o godzinie 12 minut 27 w południe (pociąg mieszany).

Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): o godzinie 5 min. 37 rano. (pospieszny); o godzinie 10 min. 44 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 12 minut 5 w południe (pociąg mieszany).

Do Czerniowic: o godz. 6 min. 45 rano (pociąg po-spieszny); o godzinie 11 min. 25 wieczór (pociąg mieszany); o godzinie 12 min. 30 z południa (po-ciąg mieszany).

Do Krakowa: o godzinie 11 min 3 przed północą (po-ciąg pospieszny); o godz. 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 39 po południu (po-ciąg mieszany).

Do Stanisławowa: (na Stryj): o godzinie 6 minut 41 rano (pociąg ur. 1); a o godzinie 5 minut 41 wieczór.

Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do pu-ludnika peszteńskiego, godz. 12 w Peszcie odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Dziennik Urzędowy.

(3384) **E d y k t.**

L. 14881. C. k. sąd krajowy jako han-dlowy w Krakowie, poleca wpisać rejestr han-dlowy dla firm banku galicyjskiego dla han-dlu i przemysłu w Krakowie, że na ogólnem zgromadzeniu akcjonariuszów dnia 30 kwiet-nia 1878 odbytem w miejsce ustępującego dyrektora hr. Bronisława Lasockiego, wybra-ny został dyrektorem banku p Leon Paszkowski, że w skutek tego udzielona temuż prokura ustaje, i tenże odtąd przy podpisie swym firmowym nie będzie używał dodatku pp. per procura. wreszcie że prokura ban-ku udzieloną została dr. Franciszkowi Pie-kosińskiemu, który popisywać będzie w ten sposób, że pod firmą polską, bank galicyj-ski dla handlu i przemysłu, a niemiecką Galizische Bank für Handel und Industrie, bądź stampilią wyciśniętą bądź przez kogo-kolwiek wypisaną podpis swój „Dr. Peko-siński z dodaniem przed nazwiskiem liter „pp“ per procura obok podpisu któregośkolwiek z Dyrektorów Banku położy.

Kraków 31 maja 1878.

(3208 1—3) **E d y k t.**

L. 10227. C. k. sąd wyższy krajowy we Lwowie podaje do wiadomości że wskutek edyktu tutejszo-sądowego z dnia 6 marca 1877 do l. 3839 otwarto nowe księgi grun-towe.

- I. dla majątności tabularnych
- a. Kotłów w okręgu Oleskiego c. k. sądu powiatowego.
- b. Białogłowy i
- c. Neterpińce w okręgu Załozieckiego c. k. sądu powiatowego.
- d. Berymowce
- e. Część Berymowce
- f. Bzowica i
- g. Olejów w okręgu Zborowskiego c. k. sądu powiatowego.
- h. Romaszówka w okręgu Budzanowskiego c. k. sądu powiatowego.
- i. Cwitowa w okręgu Jazłowieckiego c. k. sądu powiatowego.
- k. Buszkowice w okręgu Przemyskiego c. k. sądu powiatowego m. d.
- l. Kidałowice i
- m. Morawsko w okręgu Jarosławskiego c. k. sądu powiatowego.
- n. Zachoczewie w okręgu Baligrodzkiego c. k. sądu powiatowego.
- o. Hużele i
- p. Postołów w okręgu Liskiego c. k. sądu powiatowego położonych.
- II. Dla posiadłości mniejszych w gminach katastralnych.
- a. Kotłów z Rudą podlegających Oleskiemu c. k. sądowi powiatowemu.
- b. Białogłowy i
- c. Neterpińce podlegających Załozieckiemu c. k. sądowi powiatowemu.
- d. Berymowce
- e. Bzowica i
- f. Olejów podlegających Zborowskiemu c. k. sądowi powiatowemu.
- g. Romaszówka podlegających Budzano-wskiemu c. k. sądowi powiatowemu.
- h. Cwitowa podlegających Jazłowieckiemu c. k. sądowi powiatowemu.
- i. Buszkowice podlegających Przemyskiemu c. k. sądowi powiatowemu m. d.
- k. Morawsko podlegających Jarosławskiemu c. k. sądowi powiatowemu.
- l. Zachoczewie podlegających Baligrodzkie-mu c. k. sądowi powiatowemu.
- m. Hużele i
- n. Postołów podlegających Liskiemu c. k. sądowi powiatowemu.

jako instancyj realnej, i że wyznaczony po-mienionym edyktem termin do zgłoszenia praw rzeczowych odnoszących się do nierucho-mości nowymi księgami gruntowymi objętych z dniem 1. maja 1878 upłynął.

Wzywa się zatem wszystkich, którzy przez istnienie lub hipoteczny stopień pierw-szeństwa jakiego wpisu w rzeczonych księ-gach na zasadzie §. 7 lit b. ustawy z dnia 25 lipca 1871 nr. 96 dz. u. p. skutecznie-łego w prawach swych uważają się za po-

krzywdzonych, ażeby swe zarzuty najdalej do dnia 1 marca 1879 a to, co do majątno-sci tabularnych pod l. a, b, e, d, e, f, g, wymienionych w c. k. sądzie obwodowym w Złoczowie, pod l. h, i, w c. k. sądzie obwodowym w Tarnopolu, pod l. k, l, m, n, o, p, w c. k. sądzie obwodowym w Prze-myślu, zaś co do posiadłości II w dotyczą-cym c. k. sądzie powiatowym zgłosili, gdyż inaczej wpisy te nabędą skutku wpisów hi-potecznych.

Ostrzega się, iż termin powyższy nie może być ani przedłużonym, ani też z powo-du zaniedbania do pierwotnego stanu przy-wróconym.

Lwów dnia 8 maja. 1878.

(3740) **Sprostawanie.**

L. 8433. Ogłoszona edyktem z dnia 30 marca 1878 l. 3131 (umieszczonym w nu-meraach 127, 129 i 130 „Gazety Lwowskiej“) licytacya dóbr Teleńca sama **odbędzie się dnia 19 lipca 1878** nie zaś jak mylnie wydrukowano 18 lipca 1878, co się niniejszem prostuje.

C. k. sąd obwodowy

Przemysł dnia 19 czerwca 1878.

(3729 1—3) **E d y k t.**

Na dniu 13 czerwca 1878 dnia 18 lipca i 22 sierpnia 1878 każdym razem o 10 godz. przed południem otrzymaną zostanie w są-dzie tutejszym przymusowa publiczna sprze-daż 1/4 części realności wraz z połową bu-dynku pod l. k. 13 w Dwerniku położonej, ciała tabularnego niestanowiącej dłużników solidarynych Lucia i Fedia Romanowskich własnej na zaspokojenie wywalonej przez Leibę Hersz Tucha, jako prawonabywey zakładu kredytowego, wierzytelnosci w kwocie 114 złr. 24 ct. a. w. z pn.

Realność ta sprzedaną zostanie na pier-wszych dwóch terminach tylko wyżej ceny szacunkowej lub za taką, na trzecim ter-minie zaś także niżej ceny szacunkowej naj-więcej dającemu.

Cena wywołania 230 złr. zakład 50 złr. wal. au.

Akt opisania i oszacowania z warun-kami licytacyjnymi leży do przejrzania w tu-tejszej registraturze.

Do tej licytacyi wzywa się chęć kupna mających.

C. k. sąd powiatowy

Lutowiska dnia 10 marca 1878.

(3083 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 6394. C. k. sąd powiatowy w Kos-sowie zawiadamia mających chęć kupienia, że w sprawie Ofcie Fränkla przeciw Piotro-wi Michajlukowi o 222 zł. z pn. odbędzie się tu przymusowa sprzedaż realności l. k. 3 w Brusturach w trzech terminach, 12 lipca 1878, 14 sierpnia 1878 i 13 września 1878, zawsze o godzinie 10 rano za cenę szacun-kową 504 zł. lub wyżej a w terminie ostatnim i niżej tej ceny zawsze poprzedniem złoże-niem zaliczki od rąk komisarza licytacyi w ilości 50 zł. 40 kr.

Akta opisania, oszacowania bliższe warunki licytacyjne wolno przejrzeć w tusąd. registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Kossów 10 maja 1878.

(3732 1—3) **E d y k t.**

L. 392. C. k. sąd powiatowy w Żółkwi ogłasza niniejszem, iż dnia 8 lipca, 19 sier-pnia i 16 września 1878 o 10 godzinie rano odbędzie się publiczna sprzedaż gospodarstwa gruntowego pod l. k. 123 w Turynie po-łożonego Fedka Kissiołacnego, na zaspokojenie pretensyi Leona Fischera w kwocie 70 złr.

Cenę wywołania stanowi kwota 700 zł.

Bliższe warunki przejrzeć można w re-gistraturze.

Żółkiew dnia 27 lutego 1878.

(3728) **Ogłoszenie.** L. 17

C. k. komisya hipoteczna zawiadamia iż złożone u niej zostały do powszechnego przejrzania arkusze posiadania i inne akta służące mające do założenia księgi gruntowej dla gminy Brzezinki.

Zarzuty przeciwko prawdziwości arku-szów posiadania wnoszone być mogą w są-dzie powiatowym lub przed komisarzem hi-potecznym na dniu 3 lipca 1878, w którym dalsze dochodzenia miejscowe prowadzić be-dzie.

Kalwarya 20 czerwca 1878.

(3720 1—3) **Stundmachung.** Zl. 6181. Nachträglich zum h. g. Befehl vom 6 Mai 1878 Zl. 6181 womit die öffentliche Feil-bietung der den Erben nach Isak Scholmann gehörige Realitätshälfte Nr. 1546 in Tarnopol wegen schuldigen 1008 fl. i. N. G. zu Gun-sten der Henie Königsberg ausgeschrieben wur-de, wird bekannt gegeben, daß diese Realität am Termine des 3 Juli 1878 über, um, oder auch unter dem Schätzungswerte hintangege-ben werden wird.

R. t. Kreisgericht

Tarnopol den 3 Juni 1878.

(3673 1—3) **E d y k t.**

L. 6977. C. k. sąd delegowany miejskiej powiatowy w Rzeszowie podaje do publicznej wiadomości, że w dniach 10 lipca, 12 siero-pnia i 11 września 1878 każdym razem - godzinie 10 rano, odbędzie się na rzecz Mał-gorzaty Kalisz przeciw Majerowi i Sarze mał-żonkom Garfunklom celem zaspokojenia 112 złr. z pn. w tutejszym gmachu sądowym publiczna sprzedaż realności pod l. 74 w Przybyszówce położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej dłużników własnej.

Cena szacunkowa wynosi 100 złr. za-kład 10 złr. przy trzecim terminie realność ta i poniżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.

Resztę warunków przejrzeć można w tutejszym sądzie.

Rzeszów 30 maja 1878.

(3658 1—3) **Obwieszczenie.** L. 3830

W c. k. sądzie powiatowym w Białej od-będzie się w dniu 11 lipca 1878 i w dniu 22 sierpnia 1878 o godzinie 10 przed połu-dniem celem zaspokojenia wierzytelnosci An-ny Pollakowej w ilości 100 złr. przymusowa sprzedaż realności pod l. 276 w Halenowie w powiecie Białskim położonej wedle księgi głównej gminy Halenów l. w. 276 oraz po-siadłości wedle księgi główn. tejże gminy l. wykazu 323 do mas spadkowych Andrzeja i Ewy Pyszów należących.

Cenę wywołania pierwszej realności stanowi kwota 606 złr. 30 ct. zaś drugiej kwota 474 zł. 60 kr.

Na powyższych terminach żądna z tych realności poniżej ceny wywołania sprzedaną nie będzie.

Wadyum wynosi 10 pre. ceny wywo-lania.

Resztę warunków licytacyi i akt osza-cowania można przejrzeć lub odpisać w Re-gistraturze sądowej.

Kuratorem niewiadomych wierzyteli oraz tych, którzyby rezolucyi pozwalającej li-cytacyi przed pierwszym terminem nie otrzy-mali, ustanowiony adwokat tut. jzsy doktor Lehheiser.

Biała dnia 20 maja 1878.

(3717 1—3) **E d i k t.** 5372.

Vom Stanislaue r. t. Kreisgerichte wird befaunt gemacht, daß über Aufuchen des f. f. Handelsgerichtes in Wien vom 16 April 1878 Zl. 25592 zur Herinbringung der Forderung der f. f. priv. öftr. Nationalbank pr. 3755 fl. 58 fr. ö. W. f. N. G. die exekutiv öffentliche Feilbietung der, den Schuldner Moses und Sane Breitbart gehörigen, in Stanislaue Kreise gelegenen Güter Temerowce hiergerich-tis am 11 Juli, 8 August und 12 September 1878 um 10 Uhr B. M. stattfinden wird.

Als Ausrufspreis wurde der Betrag von 16000 fl. ö. W. bestimmt.

Im ersten Termine werden die Güter nicht unter dem Ausrufspreise und im dritten nicht unter 12000 fl. ö. W. verkauft werden.

Vor Beginn der Feilbietung hat mit Ausnahme der f. f. priv. öftr. Nationalbank jeder Kauflustige 10% des Ausrufspreises d. i. 1600 fl. ö. W. im Baaren, in Bädeln der gal. Sparrkasse oder nach dem letzten Course

in Pfandbriefen sei es des galiz. Kreditinsti-tutes oder der Nationalbank oder in galiz. Grundentlastungsbobligationen, als Badium zu Händen der Feilbietungskommission zu er-legen.

Die übrigen Feilbietungsbedingungen und der Tabularextrakt können in der hier-gerichtlichen Registratur eingesehen werden.

Hievon werden die Interessanten und zwar die Bekannten zu eigenen Händen, dage-gen diejenigen Hypothekengläubiger, welche nach den 31 März 1878 an die Gewähr ge-langt sein sollten, zu Händen des hiemit bes-tellten Curators H. Advokaten Eminowicz verständigt.

Stanislaue den 11 Mai 1878.

(3453 1—3) **E d y k t.**

L. 1397. W dniach 18 lipca, 14 sierpnia i 12 września 1878 o godzinie 10 z rana sprzedaną będzie drogą publicznego przetar-gu realność pod nr. 17 w Staniuie Jana Zwatschka własna, na rzecz Józefa i Lemla Lewinow o 1600 złr. w. a.

Cena szacunkowa wynosi 3300, zakład 330 zł. w. a. Akta zastawniczego opisanie i detaksacyi, jakoteż resztę warunków li-cytacyjnych, wolno każdemu w tusądowej regi-straturze przejrzeć.

Dla niewiadomych wierzyteli nstano-wiono kuratora w osobie c. k. notaryusza p. Jankowskiego.

C. k. sąd powiatowy.

Radziechów 29 marca 1878.

(3731 1—3) **E d y k t.**

L. 391. C. k. sąd powiatowy w Żółkwi rozpisuje publiczną sprzedaż gospodarstwa pod l. 1 w Szabelni na 80 złr. oszacowaue-go, do masy spadkowej Ilka Grura należące-go na zaspokojenie pretensyi Samuela Kreu-tzer w kwocie 30 złr. z pn. w terminach dnia 17 lipca, 14 sierpnia i 23 września 1878, każdym razem o godz. 10 przedpołud.

Bliższe warunki przejrzeć można w registraturze.

Żółkiew 6 marca 1878.

(3725 1—3) **Ogłoszenie.**

L. 4360. Niniejszem uwiadamia się, że wybór wydziału wierzyteli masy rozbiorowej Reginy Wellisch do której dokra Barwinek, Zydranowa i Tylawa należą, odbędzie się w c. k. sądzie powiatowym w Dukli na dniu 19 lipca 1878 o godzinie 10 przedpołudniem.

O tem uwiadamia się wierzyteli masy z wezwaniem do wyboru przystąpić.

C. k. sąd powiatowy

Dukla 2 czerwca 1878.

(3722 1—3) **Ogłoszenie.** L. 4063

Złoczowski c. k. miej. deleg. sąd po-wiatowy podaje do publicznej wiadomości, że w sądowym zabudowaniu odbędzie się przy-musowy przetarg kawałka pola w Zazulach położonego do realności l. kns. 148. należą-cego Iwana Zazuli własnego na rzecz Jewki Zazuli celem zaspokojenie kwoty 30 złr. a. w. z pn. a to na dniu 19 lipca i 9 sierpnia 1878 tylko powyżej lub za cenę szacunkową dwa-dzieścia złr. zaś na dniu 28 sierpnia 1878 i po-niżej tejże każdym razem o godzinie 10tej ra-no pod warunkami w tusądowej registraturze do przejrzania złożonemu tudzież iż w razie by wierzytel który niechciał przyjąć przed prze-widzianem wypowiedzeniem wierzytelnosci kupiciel jest winien długi te o ile cena kupna takowe pokrywa przyjąć

Wadyum wynosi 10%, ceny szacunko-wej.

Złoczów dnia 29 maja 1878.

(3650 1—3) **Obwieszczenie.**

L. 5556. W depozycie sądu krajowego karnego w Krakowie, znajduje się złoty zegarek damski, w roku zesłym na dworeu koleji żelaznej w Oświęcimie znaleziony. Wzywa się właściciela, aby się złożył w prze-ciągu roku licząc od dnia, w którym obwie-szczenie niniejsze poraz trzeci w gazecie Lwowskiej umieszczone zostanie, gdyż w ra-zie przeciwnym podług przepisu §. 379 p. k. postąpieniem będzie.

C. k. sąd krajowy karny

Kraków 29 kwietnia 1878.

(3330 3-3) E d y k t.

L. 4622. C. k. sąd obwodowy w Kolo- myi niniejszem wiadomo czyni, że Abraham Nagler i Gitla Podwysoker wniosli pod dniem 28 grudnia 1877 do l. 11552 pozew o uspra- wiedliwienie prenotacyi sumy 311 zł. 52 ct. w. a. w stanie biernym części realności pod k. nr. 88 w Kolo-myj w mieście ciężącej.

Gdy miejsce pobytu pozwanego Mo- żeszsa Samuela Grossbaucha sądowi wiado- mem nie jest, ustanawia się dla niego na jego koszt i niebezpieczeństwo kuratora w osobie adwokata dr. Dębickiego ze substytu- tucją adwokata dr. Trachtenberga i temuż się pozew powyższy do wniesienia obrony do 90 dni doręcza.

O czem się niewiadomego z miesca po- bytu Mojżeszsa Samuela Grossbaucha z tem poleceniem zawiadamia, aby potrzebne środki obrony postanowionemu dla niego kuratorowi przed upływem powyższego czasu tem pe- wniej udzielił, gdyż w przeciwnym razie wy- nikłe z tego skutki sam sobie będzie musiał przypisać.

Koło-myja dnia 23 maja 1878.

(3687 3-3) E d y k t.

L. 20726. Lwowski c. k. sąd krajowy jako sąd konkursowy rozpisuje niniejszym publiczną sprzedaż wszystkich niezrealizowa- nych dotąd wierzytelności upadłej firmy han- dlowej lwowskiej Karola Schubutha która to sprzedaż odbędzie się w sądzie tutejszym na dniu 17 lipca 1878 o godz. 10 zrana podług warunków następujących:

1. Wierzytelności powyższe których szcze- gółowy wykaz na terminie licytacji w obec delegowanej do tego komisji sądowej a tymczasem w t. s. registrar- turze przejrzaniem być może. Sprzedane będą ryczałtowo wszystkie razem. Cenę wywołania stanowi ich ich war- tość nominalna w kwocie 2340 złr. 56 ct. a. w. sprzedane one będą jed- nak najwięcej ofiarującemu za cenę jak- kąkolwiek.
2. Ofiarowaną cenę kupna winien nabyw- ca zaraz przy licytacji w całości go- tówką złożyć.
3. Dekret własności nabytych wierzytel- ności zostanie nabywcy równocześnie z przyjęciem do sądu aktu licytacji wydanem jako też oraz wszelkie do sprzedanych wierzytelności się odno- szące dokumenta i akta sądowe o ile masa konkursowa ta kowe posiada przez przechowującego takowe zastępcę zar- ządcy masy p. adw. Dr. Dobrzańskiego wręczone mu zostaną.
4. Nabywcy pozostawia się wolność spo- rządzenia sobie własnym kosztem po- trzebnych odpisów z ksiąg handlowych upadłej firmy Karola Schubutha do na- bytych pretensyi się odnoszących a to aż do ukończenia pertraktacyi konkur- sowej u rzeczonoego substytuta zarządcy masy potem zaś w t. s. registrar- turze do której księgi te przeniesione zo- staną. Również służyć będzie nabywcy prawo zażądania tych ksiąg do sądowego o- nych przeglądu.
5. Ani masa konkursowa ani jej funkcyo- naryusze żadnego nie przyjmują porę- czenia ani za płynność ani za możność odebrania sprzedanych wierzytelności. Względem ewentualnych dalszych je- szcze informacyi odsła się chęć kupie- nia mających do komisarza konkurso- wego p. radcy Bernacka i do nazwa- nego już powtórnie p. substytuta za- rządcy masy.

Lwów dnia 15 czerwca 1878.

(3280 3-3) E d y k t.

L. 5512. C. k. sąd obwodowy w Sta- nisławowie z miejsca pobytu niewiadomym spadkobiercom śp. Józefa Rzczyckiego a mia- nowicie:

- a) p. Kalikstowi Orłowskiemu
- b) p. Feliksowi Orłowskiemu
- c) p. Oktawowi Orłowskiemu
- d) p. Franciszkowi Józefowi dw. im. Orłowskiemu
- d) p. Karolowi Apolinaremu dw. im. Tatarskiemu
- f) p. Wiktorowi Tatarskiemu,

niniejszem wiadomo czyni, że pani Salomea Abgarowiczowa przeciw tymże pod dniem 3 maja 1878 l. 5512 pozew o wykreślenie ze stanu biernego realności 33/27 1/4 w Stani- sławowie położonej prawa zastawu połowy sumy 2000 m. k. z pn. w tutejszem sądzie wytoczyła który pod dniem niniejszym do pisemnego postępowania dekretowany usta- nowionemu dla nich kuratorowi p. Dr. Dwer- nickiemu doręczonym został.

Wzywa się więc rzeczonych spadko- bierców, aby potrzebne do obrony swojej środki prawne ustanowionemu dla nich ku- ratorowi udzieliłi lub też innego obrońcę sobie obrali, i tutejszemu sądowi tegoż wska- zali ile inaczey zle skutki z sąd wyniknąć mogące sobie samem przypisać będą musieli. Stanisławów dnia 4 maja 1878.

(3385 3-3) E d y k t.

L. 8077. C. k. sąd krajowy w Krako- wie uwiadania Samuela Katza vel Buchberga z miejsca pobytu nieznanego, że magistrat kr. z miejscy miasta Krakowa na zasadzie rozpo- rządzenia ministeryalnego z 2 września 1856 [D. p. p. 164] realność dz. VIII l. 181 w Krakowie położoną a nieobecnego własną orzeczeniem swem z 27 sierpnia 1874 l. 11779 za pustkę uznał i podanie o oszacowanie ta- kowej do c. k. sądu krajowego w Krakowie wniosł, któremu podaniu uchwałą z d. 22 marca 1878 l. 8077 zadość uczyniono.

Zarazem ustanowił sąd dla nieobecnego Samuela Katza vel Buchberga kuratorem ad actum dr. F. Wilkosza z zastępstwem dr. Horowitza, i poleca Samuelowi Katz vel Buch- bergowi, by w celu bronięcia praw swych jako właściciel owej realności z kuratorem swym się porozumiał, lub innego pełnomo- cnika ustanowił i sądowi o tem doniósł, inaczey skutki zaniedbania sam sobie przypis- ać będzie musiał.

Kraków dnia 22 marca 1878.

(3679 3-3) Konkurs.

L. 4194. Celem obsadzenia posady c. k. inżyniera w randze IX a ewentualnie adjunkta budownictwa w randze X klasy z systemizowanymi dla tychże poborami w ga- licyjskiej rządowej służbie budowniczej roz- pisu e się niniejszem konkurs do 15 lipca b. r.

Ubiegający się o jedną z tych posad winni wnieść swoje podania zaopatrzone w dowody kwalifikacyne i znajomości języków krajowych, a to zostający już w służbie w przepisanej drodze służbowej do c. k. Pre- zydium Namiestnictwa.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

Lwów 22 czerwca 1878.

(3370 3-3) E d y k t.

L. 4779. C. k. sąd powiatowy w Sie- niawie rozpisuje w celu wydobycia wierzytel- ności Leiby Engelberga w kwocie 36 zł. 48 ct. w. a. z pn. przymusową licytację realno- ści Jędrucha Żymańskiego pod l. 276 w Cie- plicach położonej, karty hipotecznej niesta- nowiącej na 400 zł. ocenionej na dzień 18 lipca, 22 sierpnia i 19 września 1878 w gmachu sądowym zawsze od godziny 10 rano.

Protokoły opisania, ocenienia realności, tu- dzież warunki licytacji przejrzeć można w tutejszej registrar- turze.

C. k. sąd powiatowy

Sieniawa dnia 14 lutego 1877.

(3681 2-3) Obwieszczenie.

L. 25930. W celu zabezpieczenia do- stawy konserwy na gościniec państwowym w Żółkiewskim okręgu budowniczym na lata 1879—1880 i 1881 odbędzie się w dniu 23 lipca 1878 o godzinie 12 w południe, w c. k. Starostwie w Żółkwi licytacja przez skła- danie ofert. Ilość dostawić się mającego sztu- ru w roku 1879 wynosi 2657 metrów sze- ściennych, zaś suma fiskalna 9138 złr. 23 centów a. w.

Blizsze warunki przedsiębiorstwa tego dotyczące, jak niemniej wykaz przestrzezeń na której materiał ten dostarczyć należy prze- jrzane być mogą w wymienionym Starostwie, gdzie także oferty, na cały trzechletni okres czasu, lub tylko na rok 1879, stepem na 50 centów i w 5% wadyum zaopatrzone, z wy- rażeniem cen nie tylko cyframi ale także i li- terami w oznaczonym terminie najpóźniej do godziny 12 w południe wniesione być mają. Oferty nie ułożone według wzoru podanego w §. 46 warunków licytacji, lub nie złożone w terminie, nie będą uwzględnione.

Z e. k. Namiestnictwa

We Lwowie dnia 12 czerwca 1878.

(3386 2-3) E d y k t.

L. 7330. C. k. sąd obwodowy jako handlowo weks- lowy w Przemyślu uwiadania Józefu Kawe- czyńską z życia i miejsca pobytu nie znaną, tudzież jej spadkobierców z imienia życia i miejsca pobytu nie znanych, że Chaja Has- senfeld przeciw nim o nakaz zapłaty sumy wekslowej 800 zł. prośbę wniosła, któremu żądaniu uchwałą z dnia 29 maja 1878 l. 7330 zadość uczyniono.

Oraz ustanowił sąd dla tych pozwanych kuratora w osobie pana adwokata dr. Gawła z zastępstwem pana adwokata d. Łużeckiego i poleca pozwany. ażeby co do swej obrony i kuratorem się porozumieli, lub innego peł- nomocnika sądowi wezas przedstawili, inaczey skutki zaniedbania sami sobie przypisać będą musieli.

Przemyśl dnia 29 maja 1878.

(3701 2-3) Kundmachung.

31. 9281. Vom k. k. Kreisgerichte in Tarnopol wird zur Herinbringung der Rest- forderung pr. 50 fl. der Exekutionskosten pr. 4 fl. 2 fr. und 12 fl. 32 fr. die exekutive Feilbietung der dem Stefan Sanezuk gehörigen Sub. Nr. 240alt/792 neu in Tarnopol ge- legenen Realität sammt Einem Tage Ader- legenen Realität sammt Einem Tage Ader- grundes zu Gunsten der Gläubigerchaft der Markus Samuel Wallersteinschen Konfirs- manne auf den 26 Juli 1878 um 10 Uhr Vor- mittags unter nachstehenden erleichtrnden Be- dingungen ausgeschrieben.

- 1) Ausrufspreis 102 fl. ö. W.
- 2) Badium 102 fl. 40 fr. ö. W.
- 3) An diesem Termine wird die Realität

nebst Afer auch unter dem Schätzungswerte hintangegeben.

Sieben werden die Streittheile und die Hypothekgläubiger zu eigenen Händen, dieje- nigen Hypothekgläubiger hingegen, welche nach dem 5 September 1877 an die Gewähr dieser Realität gelangten, so wie jene, denen dieser Realitätsbescheid entweder gar nicht oder nicht zeitlich zugestellt werden könnte zu Händen des Kurators H. Adv. Dr. Axelrad verständigigt

Tarnopol den 3 Juni 1872.

(3643 2-3) E d i t t.

Zur Herinbringung der Forderung des Jakob Hirsch im Betrage von 129 fl. 16 2/3 fr. ö. W., wird am 8 Juli und 9 August 1878 jebezum um 10 Uhr beim k. k. Kreisgerichte in Kolomea die Realität des Mechel Schlosser sub. NR. 264/502 Stadt in Kolomea und zwar bei beiden Terminen nur um den Schät- zungswert oder über denselben öffentlich ver- steigert werden; sollte sie bei diesem Termine nicht an den Mann gebracht werden, so wird zur Feststellung erleichtenden Bedingungen durch die Hypothekgläubiger die Tagfahrt auf den 9 August 1878 4 Uhr Nachmittags festgesetzt. Zum Ausrufspreise wird der Schätzungswert im Betrage von 1168 fl. 50 fr. ö. W. an- genommen, dessen 10% Kauflustige als Ba- dium zu Händen der Lizitationskommission in Baaren zu erlegen haben.

Die erste Hälfte des Kaufpreises mit Einrechnung des Badiums ist binnen 30 Ta- gen nach rechtskräftiger Genehmigung des Lizitationsaktes, die zweite Hälfte dagegen bin- nen 30 Tagen nach Rechtskraft der Zahlungs- ordnung zu Gerichte zu erlegen.

Für die Hypothekgläubiger, welche nach dem 25 Mai 1878 an die Gewähr dieser Re- alität gelangten sollten, oder denen der Feil- biethungsbescheid nicht zuge- eilt werden könn- te, wird Adv. Dr. Debieki zum Curator be- stellt. Die übrigen Lizitationsbedingungen könn- en in der hiergerichtlichen Registratur ein- gesehen werden.

Vom k. k. Kreisgerichte.

Kolomea den 6 Juni 1878.

(3699 1-3) E d y k t.

L. 7105. Sąd krajowy wyższy w Krakowie po- daje do wiadomości I. że projekty nowych ksiąg gruntowych dla następujących gmin Lobjów, Mydlniki, Rżaska narodowa, i szla- checka w okręgu sądu powiatowego w Li- szkach; Lipnica murowana, w w okręgu są- du powiatowego w Wiśniczu; Librantowa w okręgu sądu powiatowego delegowanego miej- skiego w Nowym Sączu; Słopnica szlachecka w okręgu sądu powiatowego w Limanowej Kocierz ad Rychwałd w okręgu sądu powia- towego w Slemieniu Kostrze Korabniki w okręgu sądu powiatowego w Skawinie Okle- śna, Zalas, Poręba (Zegota) Mirów z miej- scowością Podłęzie Brodla, w okręgu sądu powiatowego w Krzeszowicach, Straszylde w okręgu sądu powiatowego w Tyczynie Willanowice w okręgu sądu powiatowego w Kętach Wróblówka, Długopole w okręgu są- du powiatowego w Nowym Targu.

II. że projekty nowych wykazów tabu- larnych dla posiadłości dworskich w nastę- pujących gminach katastralnych 1). położo- nych w okręgu sądu krajowego w Krakowie Zadziele Trześnia okręgu sądu powiatowego w Żywcu; Kocierz ad Moszczanica okręgu sądu powiatowego w Slemieniu; Polanka Ku- lerszówka okręgu sądu powiatowego w Ska- winie; Jawiszowice. Pławy okręgu sądu po- wia owego w Oświęcimie; Niepołomice okrę- gu sądu powiatowego w Niepołomicach Chrzę- stowice, Łęczany okręgu sądu powiatowego w Wadowicach, Przybradz okręgu sądu powia- towego w Andrychowie; Modnica, Tomaszo- wice okręgu powiatowego w Krzeszowicach Mydlniki, Rżaska Jeziorzany okręgu sądu w Liskach.

2). położonych w okręgu sądu obwodowe- go w Nowym Sączu: Męcina z miejscowo- ścią Męcina górna, Męcina dolna, Chom- ranice czyli Kamionka, Bobiówka, i Chomra- nice wyższe Głisne okręgu sądu powiatowego w Limanowej; Zawada z miejscowościami Nawojówka Brzeziny wyżne i niżne, Łęka z Zalesiem Chomranice z Zadwórzem okręgu sądu delegowanego miejskiego w Nowym Sączu Biecz okręgu sądu powiatowego w Go- rlicach Korzena z miejscowością Swigocu i nazwą Strońszczyzna Koniuszowa okręgu sądu powiatowego w Grybowie; 3). położonych w okręgu sądu obwodowego w Tarnowie Wielopole Moszczyńskie z miejscowościami Borek, Bobrek, Bucze, i Zadycz okręgu sądu powiatowego w Dąbrowie; Mikołajowice z miejscowością Sierakowice Smigno z miej- scowością Marszówka okręgu sądu delegowa- nego miejskiego w Tarnowie; Roztoki z miej- scowością Glinik i Gliniczek Szelenie Jare- niówka Brzzezycy Żółków z miejscowością Lichtarz okręgu sądu powiatowego w Jasle Wola Mielecka, Piątkowice okręgu sądu po- wiatowego w Zassowie.

4). położonych w okręgu sądu obwo- dowego w Rzeszowie: Brzyska Wola, okręgu sądu powiatowego w Leżajsku Huta Komo- rowska, okręgu sądu powiatowego w Tarno- brzegu, Drabianka okręgu sądu delegowa- nego miejskiego w Rzeszowie położonych

według ustawy krajowej 20 marca 1874 29 dz. ust. kraj. wygotowane za nowe księgi gruntowe i nowe wykazy tabularne poczynaj- ąc od 1 lipca 1878 uważane będą a od te- goż dnia wolno je przeglądać w sądach wła- ściwych jak również że od tegoż dnia wsze- lkie prawa czy to własności czy zastawu czy jakie bądź inne prawo hipoteczne odnoszące się do nieruchomości księga gruntową obje- tej jedynie przez wpisanie do tych ksiąg lub wykazów mogą być na byłe ograniczone przeniesione lub wykreślone.

Wprowadzając zarazem postępowanie celem ustalenia powyżej wymienionych ksiąg gruntowych i wykazów tabularnych sąd krajowy wyższy wzywa: ad I. a, wszyst- kich, którzyby na podstawie jakiego prawa, przed otwarciem tych nowych ksiąg grunto- wych nabytego, chcieli uzyskać jaką zmianę wpisów hipotecznych, odnoszących się do stosunków własności lub posiadania, a to bez różnicy, czyby ta zmiana przez dopisanie, odpisanie lub przepisanie przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości lub połączenia ciał hipotecznych lub w jakibądź inny sposób nastąpić miała, b) wszystkich, którzyby już przed otwarciem tych nowych ksiąg grun- towych nabyli do jakiej nieruchomości wpi- sanej w te księgi lub do jej części jakie prawo zastawu, służebności lub w ogóle jakie inne prawa do wpisu hipotecznego uprzywilejowane, o ile te prawa jako do daw- nego stanu biernego należące wpisane były mają, a już przy założeniu nowej księgi gruntowej tamże wpisane nie zostały, ad II. co do posiadłości dworskich, osoby po- wyżej ad a. wymienione, aby z temi prawami zgłosiły się do właściwego sądu powiatowego a względem posiadłości tabularnych do wła- ściwego sądu kolegielnego najdalej do 31 sierpnia 1879, gdyż prawnym skutkiem za- niedbania lub uchybienia tego terminu jest utrata prawa do poszukiwania zgłosić się mającej pretensyi przeciw osobom, które pra- wo hipoteczne na podstawie wpisów, w no- wych księgach gruntowych lub wykazach tabularnych zamieszczonych a niezaprzecho- nych w dobrej wierze nabyli.

Ostrzega się, że termin powyższy nie może być dla stron pojedynczych ani prze- dłużonym, ani też w razie zaniedbania go, do pierwotnego stanu przywróconym; a od obowiązku zgłoszenia się w tym terminie z pomienionymi prawami lub roszczeniami nie uwalnia okoliczność, iż zgłosić się mające prawo było już zapisane w dawniejszej księ- dze hipotecznej, w miejscu której nowa księ- ga hipoteczna wstępuje, było wiadome z jakiej rezolucyi sądowej, lub jest przedmiotem dochodzenia, wskutek podania lub skargi przed sąd wniesionej.

Kraków 6 czerwca 1878.

(3355 1-3) E d y k t.

L. 7250. C. k. sąd obwodowy w Prze- myślu uwiadania Franciszka Szuszkowskie- go z życia i miejsca pobytu nieznanego tu- dzież spadkobierców jego z imienia życia i miejsca pobytu nieznanych ze przeciw nim gmina miasta Przemyśla pozew o uznanie praw do sumy 17000 złr. z pn. w stanie biernym dóbr Kruhela wielkiego zaintabulo- wanej za zgłse i o wyekstabilowanie onejże z tych dóbr wytoczyła na co uchwałą z dnia dzisiejszego do l. 7250 pozwanym wniesienie pisemnej obrony do 90 dni polecono.

Oraz postanowił sąd dla tych pozwa- nych kuratora w osobie p. adw. Dra. Gawła z zastępstwem p. adw. Dra. Mendrochowicza i poleca pozwanym ażeby co do swej obro- ny i kuratorem się porozumieli lub innego pełnomocnika sądowi wezas przedstawili ina- czey skutki zaniedbania sami sobie przypisać będą musieli.

Przemyśl 29 maja 1878.

(3682 2-3) Obwieszczenie

L. 30840. W celu zabezpieczenia robót zachowawczych przy łamaach kamiennych na Dniestrze pod Samuszynem, Zazuliniami i Doroszwami odbędzie się dnia 4 lipca 1878 w c. k. starostwie w Zaleszczykach publiczna licytacja za pomocą pisemnych ofert. Cena fiskalna wynosi:

„ dla Samuszyna	637 złr. 62 1/2 ct.
„ Zazulinie	387 „ 11
„ Doroszwowie	154 „ 57

Razem 1179 złr. 30 1/2 ct.

Dotyczące warunki budowy przejrzeć można w dotyczącym c. k. Starostwie, gdzie także oferty zaopatrzone w 5 proc. wadyum, najdalej do godziny 12 w południe winny być wniesione.

Oferty spóźnione lub nieułożone wed- ług przepisów nie będą uwzględnione.

Z e. k. Namiestnictwa

We Lwowie dnia 19 czerwca 1878.

(3708 2-3) E d y k t.

L. 2189. Podaje się do publicznej wia- domości że na rzecz Jana Marszeka sprzeda- ną zostanie realność pod l. 17 w Peratynie Dmytra i Parańki Semezcóków własna celem zaspokożenia 400 złr. z pn. w terminach 9 lipca 1878 7 sierpnia 1878 i 3 września 1878 zawsze o godzinie 10 przedpołudniem.

Cena wywołania 1190 zł. Wadyum 118 zł. Inne warunki przejrzeć można w tutej- szej registrar- turze. C. k. sąd powiatowy. Radziechów 2 maja 1878.

